



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 2710
Warszawa, 20 października 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Tomasza Zielińskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Zbigniew Babalski; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Lidia Burzyńska; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Przemysław Drabek; (-) Elżbieta Duda; (-) Jan Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Adam Gawęda; (-) Czesław Hoc; (-) Fryderyk Kapinos; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Grzegorz Lorek; (-) Ewa Malik; (-) Anna Milczanowska; (-) Anna Paluch; (-) Teresa Pamuła; (-) Monika Pawłowska; (-) Violetta Porowska; (-) Marcin Porzucek; (-) Adam Śnieżek; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Jan Warzecha; (-) Tomasz Zieliński.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 15 w ust. 1 w zdaniu pierwszym skreśla się wyrazy „do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania”;
- 2) w art. 18 w ust. 6 w pkt 2 wyrazy „zajęć realizowanych w ramach programu szkolenia” zastępuje się wyrazami „zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w ramach programu szkolenia”;
- 3) w art. 28a:
 - a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wniosek o zezwolenie na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego składa organ prowadzący szkołę, w której ma zostać utworzony ten oddział, w terminie od dnia 1 listopada do dnia 31 stycznia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym oddział przygotowania wojskowego ma rozpocząć działalność.”,
 - b) w ust. 6 w pkt 1 wyrazy „zajęć z zakresu programu szkolenia” zastępuje się wyrazami „zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w ramach programu szkolenia”;
 - c) w ust. 7 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) informację o doświadczeniu szkoły w prowadzeniu działalności, o której mowa w art. 74 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, albo informację o jego braku.”,
 - d) w ust. 8:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730 i 2089.

- we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „na prowadzenie” zastępuje się wyrazami „na utworzenie”,
 - w pkt 2 wyrazy „Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji” zastępuje się wyrazami „wojskowego centrum rekrutacji”,
- e) po ust. 8 dodaje się ust. 8a i 8b w brzmieniu:
- „8a. W przypadku gdy liczba wniosków, o których mowa w ust. 5, przekracza limit zezwoleń określony w przepisach wydanych na podstawie ust. 12, Minister Obrony Narodowej, udzielając zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego, oprócz warunków, o których mowa w ust. 4, bierze pod uwagę w szczególności:
- 1) doświadczenie szkoły w prowadzeniu oddziału przygotowania wojskowego lub
 - 2) doświadczenie szkoły w prowadzeniu działalności, o której mowa w art. 74 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w tym liczbę oddziałów prowadzących tę działalność oraz liczbę uczniów w tych oddziałach, lub
 - 3) liczbę absolwentów oddziału przygotowania wojskowego, którzy zostali powołani do jednego z rodzajów czynnej służby wojskowej, wynikającą ze statystyki w zakresie powołań do tej służby, lub
 - 4) udzielenie w pierwszej kolejności zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego w szkole, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b.
- 8b. Udzielenie zezwolenia następuje nie wcześniej niż po dniu 31 stycznia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym oddział przygotowania wojskowego ma rozpocząć działalność.”,
- f) w ust. 10:
- w pkt 3 wyrazy „Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji” zastępuje się wyrazami „wojskowego centrum rekrutacji”,
 - w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4–7 w brzmieniu:
 - „4) nierozliczenia przyznanego wsparcia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 74 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych;
 - 5) nieprzeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego do klasy I oddziału przygotowania wojskowego w dwóch następujących po sobie latach

szkolnych, licząc od roku szkolnego, w którym nie przeprowadzono postępowania rekrutacyjnego;

- 6) braku powołań spośród absolwentów oddziału przygotowania wojskowego do jednego z rodzajów czynnej służby wojskowej w okresie trzech lat, licząc od dnia ostatniego powołania absolwenta tego oddziału;
 - 7) nieutworzenia oddziału przygotowania wojskowego w terminie do dnia 15 września roku szkolnego, w którym oddział przygotowania wojskowego miał rozpocząć działalność.”,
- g) ust. 11 otrzymuje brzmienie:
- „11. Cofnięcie zezwolenia jest równoznaczne z likwidacją oddziału przygotowania wojskowego. Likwidacja następuje w terminie określonym w decyzji o cofnięciu zezwolenia, z tym że termin ten nie może być wcześniejszy niż koniec roku szkolnego, w którym uczniowie oddziału przygotowania wojskowego kończą naukę w tym oddziale.”,
- h) w ust. 12 wyrazy „na prowadzenie” zastępuje się wyrazami „na utworzenie”;
- 4) w art. 29 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „art. 63 ust. 1, 12–14, 18 i 20” zastępuje się wyrazami „art. 63 ust. 1, 12, 13, 14, 18, 19b, 20 i 22”;
- 5) w art. 37:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Dyrektor publicznego lub niepublicznego przedszkola, publicznej lub niepublicznej szkoły, do której dziecko zostało przyjęte, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną oraz niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, do której dziecko zostało przyjęte, na wniosek rodziców, może zezwolić, w drodze decyzji, na spełnianie przez dziecko obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego albo obowiązku nauki odpowiednio poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą.”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie od dnia 1 września do dnia 21 września roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego albo obowiązku

nauki odpowiednio poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą.”,

c) w ust. 2:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być wydane, jeżeli:”,

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a–1c w brzmieniu:

„1a) przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego lub szkoła, do której dziecko zostało przyjęte, posiada warunki lokalowe zapewniające możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla wszystkich uczniów, w tym uczniów spełniających obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązek szkolny albo obowiązek nauki odpowiednio poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą, w przypadku cofnięcia im zezwolenia, o którym mowa w ust. 1;

1b) przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego lub szkoła, do której dziecko zostało przyjęte, znajduje się na terenie województwa, w którym zamieszkuje dziecko;

1c) liczba uczniów, którym udzielono zezwolenia na spełnianie obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego albo obowiązku nauki odpowiednio poza danym przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej, daną inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą w chwili wydania tego zezwolenia nie przekracza 50% liczby uczniów danego przedszkola, danej innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły;”,

d) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1.”,

e) w ust. 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Egzaminy klasyfikacyjne są przeprowadzane w szkole, której dyrektor zezwolił na spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą, a w przypadku egzaminów klasyfikacyjnych z zajęć z zakresu praktycznej nauki zawodu – w szkole, której dyrektor zezwolił na spełnianie obowiązku nauki poza szkołą, lub innym miejscu wskazanym przez dyrektora tej szkoły.”,

f) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Dyrektor szkoły informuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny o terminie i miejscu przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w ust. 4, co najmniej 14 dni przed terminem przeprowadzenia tych egzaminów.”,

g) w ust. 5 wyrazy „Przepisu ust. 4” zastępuje się wyrazami „Przepisów ust. 4 i 4a”,

h) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. W przypadku cofnięcia zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, przedszkole lub szkoła, której dyrektor wydał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną oraz niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, zapewnia dziecku możliwość spełniania obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązku szkolnego albo obowiązku nauki odpowiednio w tym przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole.”;

6) w art. 39:

a) w ust. 3 w pkt 1 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 2,

b) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Gmina może zorganizować dzieciom i młodzieży bezpłatny transport do szkoły lub ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7, również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku. W przypadku zorganizowania tego transportu gmina jest obowiązana zapewnić opiekę w czasie przewozu do szkoły lub ośrodka.”;

7) w art. 51 w ust. 1:

a) w pkt 1 wyrazy „art. 53 ust. 2a” zastępuje się wyrazami „art. 53a”,

b) uchyla się pkt 6;

8) w art. 53 uchyla się ust. 2a;

9) po art. 53 dodaje się art. 53a w brzmieniu:

„Art. 53a. 1. Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór nad realizacją programu szkolenia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 w oddziałach przygotowania wojskowego w szkołach ponadpodstawowych.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, polega na:

- 1) obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w ramach programu szkolenia w oddziale przygotowania wojskowego;
- 2) ocenianiu organizacji zajęć, o których mowa w pkt 1;
- 3) sprawdzaniu warunków realizacji zajęć praktycznych, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6;
- 4) udzielaniu pomocy szkołom prowadzącym oddziały przygotowania wojskowego, w tym pomocy dotyczącej wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia w tych oddziałach przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych.

3. Nadzorowi, o którym mowa w ust. 1, podlegają w szczególności:

- 1) posiadanie przez szkołę odpowiednio wykwalifikowanej kadry do prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 2) realizacja szczegółowych treści szkolenia, miejsce realizowania zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1, formy i metody szkolenia, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 6;
- 3) zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków podczas zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Czynności z zakresu nadzoru przeprowadzają żołnierze, pracownicy Ministerstwa Obrony Narodowej i pracownicy jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, posiadający imienne upoważnienie Ministra Obrony Narodowej. Upoważnienie zawiera:

- 1) datę wydania i numer upoważnienia;
- 2) wskazanie podstawy prawnej przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru;
- 3) imię i nazwisko osoby upoważnionej do przeprowadzenia czynności z zakresu nadzoru;
- 4) pieczęć i podpis Ministra Obrony Narodowej.

5. Minister Obrony Narodowej zawiadamia, w terminie co najmniej 7 dni przed planowanym rozpoczęciem czynności z zakresu nadzoru, dyrektora szkoły prowadzącej oddział przygotowania wojskowego, dowódcę jednostki wojskowej, o której mowa w art. 28a ust. 9, oraz organ prowadzący szkołę o zamiarze przeprowadzenia tych czynności i terminie ich przeprowadzenia.

6. Osoby, o których mowa w ust. 4, przeprowadzające czynności z zakresu nadzoru, mają prawo:

- 1) wstępu do szkół prowadzących oddziały przygotowania wojskowego i jednostek wojskowych, w których są prowadzone zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, oraz na teren innych obiektów, na którym są prowadzone te zajęcia;
- 2) wglądu do dokumentacji dotyczącej przebiegu zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 3) wglądu do dokumentów dotyczących kwalifikacji kadry do prowadzenia zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 4) wstępu w charakterze obserwatora na zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 5) przeprowadzania badań służących ocenie efektywności działalności dydaktycznej i wychowawczej w oddziałach przygotowania wojskowego.

7. Osoby, o których mowa w ust. 4, mogą wydawać dyrektorowi szkoły prowadzącej oddział przygotowania wojskowego i dowódcy jednostki wojskowej, o której mowa w art. 28a ust. 9, zalecenia wynikające z przeprowadzonych czynności wraz z terminem ich realizacji.

8. Dyrektor szkoły prowadzącej oddział przygotowania wojskowego i dowódca jednostki wojskowej, o której mowa w art. 28a ust. 9, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 7, mogą zgłosić wobec nich zastrzeżenia do Ministra Obrony Narodowej.

9. Dyrektor szkoły prowadzącej oddział przygotowania wojskowego i dowódca jednostki wojskowej, o której mowa w art. 28a ust. 9, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 7, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 8 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, są obowiązani powiadomić:

- 1) Ministra Obrony Narodowej o sposobie realizacji zaleceń;
- 2) organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

10. W razie stwierdzenia istotnych uchybień w działalności oddziału przygotowania wojskowego, Minister Obrony Narodowej niezależnie od środków, o których mowa w ust. 7, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący szkołę.

11. Minister Obrony Narodowej może wydawać organowi prowadzącemu szkołę zalecenia wynikające z czynności nadzoru. Przepisy ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.

12. Minister Obrony Narodowej może przetwarzać dane osobowe osób prowadzących zajęcia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, i uczniów w zakresie niezbędnym do sprawowania nadzoru.

13. Przeprowadzenie w szkole prowadzącej oddział przygotowania wojskowego czynności z zakresu nadzoru nie może zakłócać pracy tej szkoły.

14. Z czynności przeprowadzonych w ramach nadzoru sporządza się protokół, który zawiera ocenę realizacji programu szkolenia, w tym ocenę realizacji zajęć, o których mowa w ust. 2 pkt 1, oraz stwierdzone uchybienia i zalecenia dotyczące usunięcia tych uchybień wraz z terminem realizacji tych zaleceń. Protokół może zawierać rekomendacje wynikające z przeprowadzonych czynności z zakresu nadzoru.”;

10) w art. 62 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a w przypadku szkoły lub placówki prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej – po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.”;

11) w art. 63:

a) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie zostanie wyłoniony kandydat, organ prowadzący powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu przez siebie kandydatowi po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady szkoły lub placówki oraz zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora.”,

b) po ust. 12 dodaje się ust. 12a w brzmieniu:

„12a. Opinia zakładowej organizacji związkowej, o której mowa w ust. 12, jest wydawana w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu prowadzącego o wydanie tej opinii.”,

c) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Do czasu powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki zgodnie z ust. 10 lub 12 organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły lub placówki wicedyrektorowi, a w szkołach lub placówkach, w których nie ma wicedyrektora, nauczycielowi tej szkoły lub placówki, jednak nie dłużej niż na okres 10 miesięcy.”,

d) po ust. 14 dodaje się ust. 14a w brzmieniu:

„14a. W przypadku szkoły i placówki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, przedstawicielem organu prowadzącego szkołę lub placówkę, o którym mowa w ust. 14 pkt 1 lit. a, może być również członek organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego, wskazany przez ten organ stanowiący.”,

e) po ust. 19 dodaje się ust. 19a–19c w brzmieniu:

„19a. Jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład zespołu lub łączonymi w zespół sprawują różne organy, to – w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek – przedstawicieli, o których mowa w ust. 14 pkt 1 lit. b, ustalają wspólnie te organy.

19b. Konkurs na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ogłasza organ prowadzący szkołę lub placówkę.

19c. W przypadku przeprowadzania konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki w związku z upływem okresu, na jaki powierzono:

- 1) stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, konkurs ten ogłasza się nie wcześniej niż z początkiem roku kalendarzowego, w którym upływa ten okres, i nie później niż na 2 miesiące przed upływem tego okresu;
- 2) pełnienie obowiązków dyrektora szkoły lub placówki na podstawie ust. 13 do czasu powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki zgodnie z ust. 10, konkurs ten ogłasza się nie później niż na 2 miesiące przed upływem okresu, na jaki powierzono pełnienie tych obowiązków.”,

f) ust. 21 i 22 otrzymują brzmienie:

„21. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza się na 5 lat szkolnych. W uzasadnionych przypadkach po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa

narodowego można powierzyć to stanowisko na krótszy okres, jednak nie krótszy niż jeden rok szkolny. Wymogu uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty nie stosuje się w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez ministrów.

22. Przepisy ust. 1 i 10–21 stosuje się odpowiednio do osoby, o której mowa w art. 62 ust. 2, z tym że w przypadku negatywnej opinii, o której mowa w art. 62 ust. 2, organ prowadzący powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu przez siebie kandydatowi lub powołuje na to stanowisko ustalonego przez siebie kandydata po uzyskaniu pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, rady szkoły lub placówki oraz zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora; zakładowa organizacja związkowa wydaje opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu prowadzącego o wydanie tej opinii.”;

12) w art. 66 w ust. 1:

- a) w pkt 1 w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d i e w brzmieniu:
„d) złożenia przez nauczyciela rezygnacji, na mocy porozumienia stron, w terminie uzgodnionym przez nauczyciela składającego rezygnację i organ właściwy do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego,
e) zmian organizacyjnych uzasadniających likwidację stanowiska kierowniczego, z końcem roku szkolnego, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem;”
- b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) w przypadkach szczególnie uzasadnionych, po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia; wymogu uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty nie stosuje się w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez ministrów.”;

- 13) w art. 68 w ust. 8 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Uprawnienia, o których mowa w ust. 5, nie przysługują dyrektorom jednooddziałowych przedszkoli oraz kierownikom szkół podstawowych (szkół filialnych) i szkół artystycznych (szkół filialnych), podporządkowanych organizacyjnie innej szkole.”;
- 14) w art. 83 w ust. 4 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) sposób przeprowadzania konsultacji z rodzicami uczniów w celu wydania przez radę rodziców opinii, o której mowa w art. 86 ust. 2, oraz sposób i częstotliwość informowania rodziców uczniów o wynikach monitorowania, o którym mowa w art. 84 ust. 2 pkt 5.”;
- 15) w art. 84 w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:
„4) wydawanie opinii, o której mowa w art. 86 ust. 2, po przeprowadzeniu konsultacji z rodzicami uczniów;
5) monitorowanie działalności stowarzyszenia lub innej organizacji, o których mowa w art. 86 ust. 1, prowadzących działalność w szkole lub placówce oraz informowanie rodziców uczniów o wynikach monitorowania.”;
- 16) w art. 86 po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2n w brzmieniu:
„2a. Stowarzyszenie lub inna organizacja, o których mowa w ust. 1, zamierzająca podjąć działalność w szkole lub placówce przekazuje dyrektorowi tej szkoły lub placówki, w postaci elektronicznej i papierowej, informację zawierającą w szczególności:
1) opis dotychczasowej działalności stowarzyszenia lub innej organizacji;
2) cele i treści, które mają być realizowane w szkole lub placówce w ramach działalności prowadzonej przez stowarzyszenie lub inną organizację;
3) opis materiałów wykorzystywanych do realizacji celów i treści, o których mowa w pkt 2.
2b. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2a:
1) informuje rodziców uczniów o zamiarze podjęcia przez dane stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w ust. 1, działalności w tej szkole lub placówce oraz o przeprowadzeniu konsultacji, o których mowa w ust. 2e;
2) przekazuje rodzicom uczniów informację, o której mowa w ust. 2a;
3) przekazuje radzie szkoły lub placówki i radzie rodziców informację, o której mowa w ust. 2a.

2c. Informacje, o których mowa w ust. 2b pkt 1 i 2, są przekazywane rodzicom uczniów w sposób zwyczajowo przyjęty w szkole lub placówce, w szczególności przez umieszczenie ich w widocznym miejscu w siedzibie szkoły lub placówki lub na jej stronie internetowej.

2d. Rada szkoły lub placówki i rada rodziców wydaje opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 21 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2a, lub otrzymania dodatkowych materiałów, informacji lub wyjaśnień, o których mowa w ust. 2e.

2e. Rada rodziców, przed wydaniem opinii, o której mowa w ust. 2, przeprowadza z rodzicami uczniów konsultacje w sprawie podjęcia przez dane stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w ust. 1, działalności w szkole lub placówce oraz może żądać od dyrektora szkoły lub placówki dodatkowych materiałów, informacji lub wyjaśnień niezbędnych do wydania opinii, o której mowa w ust. 2. Rada rodziców informuje rodziców uczniów o terminie rozpoczęcia i zakończenia konsultacji, z tym że konsultacje te nie mogą trwać krócej niż 7 dni.

2f. Rodzice uczniów mogą w każdym czasie przedstawić dyrektorowi szkoły lub placówki swoje stanowisko dotyczące działalności prowadzonej w szkole lub placówce przez dane stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w ust. 1.

2g. Jeżeli uzgodnione warunki działalności, o których mowa w ust. 2, przewidują prowadzenie zajęć z uczniami, organizacja i prowadzenie tych zajęć wymagają uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, dotyczącej zgodności programu tych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21.

2h. Zajęcia, o których mowa w ust. 2g, nie mogą być prowadzone w ramach zajęć, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1.

2i. W celu uzyskania opinii, o której mowa w ust. 2g, dyrektor szkoły lub placówki nie później niż na 2 miesiące przed rozpoczęciem zajęć, o których mowa w ust. 2g, przekazuje odpowiednio kuratorowi oświaty lub specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, a także pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, o których mowa w ust. 2.

2j. Opinię, o której mowa w ust. 2g, odpowiednio kurator oświaty lub specjalistyczna jednostka nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, wydaje w terminie 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 2i. Niewydanie opinii w tym terminie jest równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej.

2k. Dyrektor szkoły lub placówki po uzyskaniu pozytywnej opinii odpowiednio kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1, albo po upływie terminu do wydania opinii, o którym mowa w ust. 2j, jest obowiązany przed rozpoczęciem zajęć, o których mowa w ust. 2g, przedstawić rodzicom ucznia, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tym uczniom:

- 1) pełną informację o celach i treściach realizowanego programu zajęć;
- 2) pozytywną opinię odpowiednio kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 – jeżeli zostały wydane;
- 3) pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, o których mowa w ust. 2.

2l. Dyrektor szkoły lub placówki udostępnia rodzicom ucznia, a w przypadku ucznia pełnoletniego – temu uczniowi, na ich wniosek, materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć.

2m. Udział w zajęciach, o których mowa w ust. 2g, wymaga pisemnej zgody rodziców ucznia, a w przypadku ucznia pełnoletniego – tego ucznia.

2n. Opinia, o której mowa w ust. 2g, nie jest wymagana w przypadku zajęć, o których mowa w ust. 2g, organizowanych i prowadzonych:

- 1) w ramach zadania zleconego z zakresu administracji rządowej lub
 - 2) w ramach zadań realizowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, o których mowa w art. 8b ust. 2 pkt 2–7 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608), lub
 - 3) przez organizację harcerską objętą Honorowym Protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej działającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 17) w art. 88 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
- „2b. Akt założycielski publicznej szkoły artystycznej, oprócz danych wymienionych w ust. 1, określa także szkoły filialne podporządkowane organizacyjnie tej szkole.”;
- 18) w art. 89:
- a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Szkoła publiczna, z zastrzeżeniem ust. 1a–3 i 14–18, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej lub innych szkołach publicznych tego samego typu, a także kształcących w tym samym zawodzie lub w zawodzie, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną z tym zawodem.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. Szkoła publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana, jeżeli likwidacja tej szkoły:

- 1) nie ograniczy dostępności nauki, wychowania i opieki oraz
- 2) polepszy:
 - a) warunki nauki, wychowania i opieki uczniów likwidowanej szkoły oraz nie pogorszy ich w szkole lub szkołach wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny,
 - b) warunki stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, w przypadku gdy likwidowana szkoła prowadzi takie kształcenie, oraz
- 3) nie pogorszy warunków dotarcia uczniów do szkoły, a w przypadkach, o których mowa w ust. 1c – również dzieci do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, oraz
- 4) jest uzasadniona zmianami demograficznymi lub prognozami dotyczącymi liczby uczniów likwidowanej szkoły, szkoły lub szkół wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki oraz ogółem wszystkich szkół danego typu prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

1b. Jednostka samorządu terytorialnego zamierzająca zlikwidować szkołę publiczną może wskazać również dodatkowo, inne niż wymienione w ust. 1a, okoliczności uzasadniające likwidację szkoły.

1c. W przypadku likwidacji szkoły publicznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego jednostka ta wskazuje uczniom możliwość kontynuowania nauki w innej szkole lub innych szkołach, prowadzonych przez tę jednostkę, z tym że w przypadku likwidacji:

- 1) szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym jednostka ta wskazuje uczniom uczęszczającym do szkoły podstawowej możliwość kontynuowania nauki w innej szkole podstawowej lub innych szkołach podstawowych, prowadzonych przez tę jednostkę, a dzieciom uczęszczającym do oddziału przedszkolnego w tej szkole – możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w innej szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez tę jednostkę;
- 2) szkoły podstawowej, w której są zatrudnieni nauczyciele i osoby, o których mowa w art. 15 ust. 1, prowadzące zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego, jednostka ta wskazuje uczniom uczęszczającym do szkoły podstawowej możliwość kontynuowania nauki w innej szkole podstawowej lub innych szkołach podstawowych, prowadzonych przez tę jednostkę, a dzieciom uczęszczającym do innej formy wychowania przedszkolnego – możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez tę jednostkę.

1d. Przepisów ust. 1a–1c nie stosuje się do publicznych szkół artystycznych.”,

- c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W opinii, o której mowa w ust. 3, kurator oświaty, a w przypadku publicznej szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, oceniają zasadność likwidacji szkoły, w tym zgodność tej likwidacji z przepisami prawa.”;

- 19) w art. 91 dodaje się ust. 11–13 w brzmieniu:

„11. Połączenie w zespół szkół lub placówek niebędących szkołami lub placówkami artystycznymi lub włączenie do zespołu szkoły lub placówki niebędącej szkołą lub placówką artystyczną, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty.

12. Połączenie w zespół szkół lub placówek artystycznych lub włączenie do zespołu szkoły lub placówki artystycznej, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

13. W przypadku gdy w skład zespołu mają wchodzić zarówno szkoły lub placówki niebędące szkołami lub placówkami artystycznymi, jak i szkoły lub placówki artystyczne, prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, połączenie w zespół tych szkół lub placówek lub włączenie do zespołu tych szkół lub placówek następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzgodnionej z kuratorem oświaty.”;

20) w art. 97 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą szkół artystycznych oraz szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej.”;

21) w art. 109 w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) zajęcia z przygotowania wojskowego realizowane w ramach programu szkolenia w oddziale przygotowania wojskowego.”;

22) w art. 110:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, uwzględniając przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3, a w przypadku szkoły artystycznej – na podstawie art. 47 ust. 1a, a następnie przedstawia go do zaopiniowania radzie pedagogicznej. Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola zaopiniowany przez radę pedagogiczną dyrektor szkoły lub przedszkola przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działającym w szkole lub przedszkolu, których dotyczy arkusz organizacji.”;

b) uchyla się ust. 2a,

c) w ust. 5 wyrazy „ust. 2–3” zastępuje się wyrazami „ust. 2 i 3”,

d) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W przypadku wprowadzenia po dniu 30 września zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola, dyrektor szkoły lub przedszkola przekazuje do organu sprawującego nadzór pedagogiczny informację zawierającą wykaz wszystkich zmian wprowadzonych w zatwierdzonym arkuszu organizacji szkoły lub przedszkola.”;

23) po art. 112 dodaje się art. 112a w brzmieniu:

„Art. 112a. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może określić, w drodze rozporządzenia, typy publicznych szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, którym mogą być podporządkowane szkoły filialne, uwzględniając wpływ funkcjonowania szkoły filialnej na efektywność kształcenia artystycznego w tych typach szkół artystycznych.

2. Szkoła filialna może być utworzona i podporządkowana publicznej szkole artystycznej, określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 1, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego.

3. Utworzenie szkoły filialnej podporządkowanej publicznej szkole artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego wymaga zawarcia porozumienia między tą jednostką a ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

4. Szkoła filialna podporządkowana publicznej szkole artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego może być utworzona na obszarze tej jednostki.

5. Publicznej szkole artystycznej mogą być podporządkowane nie więcej niż dwie szkoły filialne.

6. Publicznej szkole artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego mogą być podporządkowane nie więcej niż cztery szkoły filialne w przypadku, gdy:

- 1) powierzchnia tej jednostki samorządu terytorialnego przekracza 2500 km² oraz
- 2) na obszarze tej jednostki samorządu terytorialnego funkcjonuje tylko jedna publiczna szkoła artystyczna typu określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 1.

7. W przypadku szkoły filialnej zajęcia edukacyjne artystyczne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1a mogą być realizowane w następujący sposób:

- 1) wszystkie zajęcia edukacyjne artystyczne są realizowane w szkole filialnej;
- 2) zajęcia edukacyjne artystyczne są realizowane zarówno w szkole filialnej, jak i w publicznej szkole artystycznej, której jest podporządkowana szkoła filialna.”;

24) w art. 113:

- a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) tryb nadawania imienia szkole i placówce artystycznej oraz zespołowi szkół artystycznych;”,
- b) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) zasady tworzenia i używania nazwy szkoły artystycznej filialnej;”;
- 25) w art. 124:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Organizację działania placówki artystycznej w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji placówki artystycznej opracowany przez dyrektora tej placówki, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1a. Arkusz organizacji placówki artystycznej zatwierdza organ prowadzący placówkę artystyczną, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji placówki artystycznej, dyrektor placówki artystycznej przekazuje do organu sprawującego nadzór pedagogiczny informację zawierającą wykaz wszystkich zmian wprowadzonych w zatwierdzonym arkuszu organizacji tej placówki.”;
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Szczegółowy zakres edukacji artystycznej, w tym specjalność, w ramach której placówka artystyczna prowadzi zajęcia edukacyjne artystyczne, określa statut placówki artystycznej.”;
- 26) w art. 143 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) posiadają obywatelstwo polskie.”;
- 27) w art. 150 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) w przypadku wniosku o przyjęcie do publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej, albo oddziału przygotowania wojskowego w publicznej szkole ponadpodstawowej – informację o obywatelstwie kandydata.”;
- 28) w art. 169:
- a) w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
„6) niezrealizowania przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę polecenia, o którym mowa w art. 180 ust. 3.”;
- b) w ust. 4 wyrazy „ust. 1 pkt 3” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 2–4 i 6”;
- 29) w art. 172 w ust. 2 w pkt 7 w lit. a wyrazy „art. 134 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 130 ust. 7a, art. 134 ust. 1”;

30) art. 172a otrzymuje brzmienie:

„Art. 172a. Przepisy art. 68 ust. 7–7d i art. 120a stosuje się do szkół niepublicznych prowadzących kształcenie zawodowe, z wyjątkiem niepublicznych szkół artystycznych.”;

31) po art. 175 dodaje się art. 175a w brzmieniu:

„Art. 175a. Do niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8.”;

32) w art. 179 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Uprawnienia publicznej szkoły artystycznej mogą zostać cofnięte przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, jeżeli w trybie nadzoru pedagogicznego zostanie stwierdzone niespełnianie warunków, o których mowa w art. 14 ust. 4, lub warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 7 albo w przypadku, gdy osoba prowadząca szkołę nie zrealizuje polecenia, o którym mowa w art. 180 ust. 3.”;

33) w art. 180:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli niepubliczna szkoła lub placówka lub organ prowadzący tę szkołę lub placówkę prowadzą działalność z naruszeniem przepisów niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutu lub nie wypełniają zobowiązań, o których mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, lub nie spełniają warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 4, a w przypadku szkoły artystycznej – warunków funkcjonowania szkoły określonych zgodnie z art. 178 ust. 7, organ sprawujący nadzór pedagogiczny poleca usunięcie uchybień, wskazując, w zależności od oceny zakresu i stopnia stwierdzonych uchybień, termin ich usunięcia, nie dłuższy niż 30 dni od dnia przekazania polecenia.”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny może polecić osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę niezwłoczne umożliwienie wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce. Wykonywanie w niepublicznej szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego powinno rozpocząć się nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania polecenia.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6a:

a) ust. 1de otrzymuje brzmienie:

„1de. Oceny pracy nauczyciela, o którym mowa w ust. 1dd, dokonuje się za okres ostatnich 3 lat pracy przed dokonaniem tej oceny, z tym że do okresu tego nie wlicza się okresów usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwających dłużej niż 3 miesiące. Jeżeli w tym okresie nauczyciel przed podjęciem pracy w szkole był nauczycielem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1b i 1c oraz art. 9ca ust. 10, oceny pracy nauczyciela, o którym mowa w ust. 1dd, dokonuje się za okres pracy w szkole, jednak nie krótszy niż 9 miesięcy.”,

b) po ust. 7a dodaje się ust. 7b w brzmieniu:

„7b. Jeżeli w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu oceny pracy, o której mowa w ust. 6, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – kurator oświaty nie uzyskają porozumienia odpowiednio z organem prowadzącym szkołę lub organem prowadzącym placówkę doskonalenia nauczycieli w sprawie tej oceny, to oceny pracy, o której mowa w ust. 6, dokonuje odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny po rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego szkołę lub kurator oświaty po rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego placówkę doskonalenia nauczycieli.”,

c) w ust. 10a w pkt 1–3 wyrazy „ust. 6” zastępuje się wyrazami „ust. 6 albo 7b”,

d) w ust. 12 po wyrazach „szkół artystycznych,” dodaje się wyrazy „okręgowych ośrodków wychowawczych,”;

2) w art. 9a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego, zwany dalej „nauczycielem początkującym”, zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami oraz nauczyciel zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć na podstawie art. 10 ust. 3, odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4.”;

3) w art. 42 po ust. 2f dodaje się ust. 2g w brzmieniu:

„2g. W przypadku nauczyciela, który w ramach stosunku pracy prowadzi:

- 1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz w wymiarze niższym niż 6 godzin tygodniowo lub
 - 2) wyłącznie zajęcia w formach pozaszkolnych lub zajęcia w szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia lub szkole policealnej, bez względu na wymiar zatrudnienia
- wymiar dostępności nauczyciela w szkole, o której mowa w ust. 2f, ustala dyrektor szkoły odpowiednio do potrzeb, z tym że wymiar ten nie może być wyższy od wymiaru określonego w ust. 2f, a dostępność nauczyciela w szkole oraz inne zajęcia i czynności realizowane przez niego w ramach stosunku pracy nie mogą przekroczyć maksymalnego tygodniowego wymiaru czasu pracy obowiązującego tego nauczyciela.”;
- 4) w art. 70c w ust. 2:
 - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zatrudnionych w indywidualnych gospodarstwach rolnych, których działalność jest związana z nauczaniem zawodem, lub”;
 - b) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) realizujących wyłącznie obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji tych efektów ujętych w jednostce efektów kształcenia obejmującej język obcy zawodowy, określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.”;
 - 5) w art. 85t po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę organ sprawujący nadzór pedagogiczny może wystąpić do organu prowadzącego szkołę z wnioskiem o zawieszenie nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. Wniosek złożony w tej sprawie przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny jest wiążący dla organu prowadzącego szkołę.”;
 - 6) w art. 91d pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) art. 6a ust. 1 pkt 3 oraz ust. 6 i 7b, art. 9b ust. 3, 3a i 4 pkt 2 oraz ust. 6, art. 9g ust. 3 pkt 1 i ust. 4, art. 18 ust. 4 i 5, art. 22 ust. 1, art. 26 ust. 2, art. 42 ust. 6a, art. 54 ust. 5, art. 63 ust. 2, art. 75 ust. 2a, art. 85s ust. 4, art. 85t ust. 1–2 i 5 oraz art. 85z ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 – wykonuje odpowiednio: wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583, 1116, 1700 i 1730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 22ao w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2) w przypadku podręcznika do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego w klasach IV–VIII szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej – zawiera usystematyzowaną prezentację treści nauczania z zakresu danych zajęć edukacyjnych na danym etapie edukacyjnym, ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego; prezentacja treści nauczania nie jest opracowana w sposób repetycyjny podporządkowany wyłącznie ćwiczeniu technik rozwiązywania zadań egzaminacyjnych, wzorowanych na arkuszach egzaminacyjnych do przeprowadzania odpowiednio egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego;”;
- 2) w art. 44d wyrazy „posiadane kwalifikacje lub” zastępuje się wyrazami „posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe lub”;
- 3) w art. 44t wyrazy „posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe” zastępuje się wyrazami „posiadane kwalifikacje, doświadczenie zawodowe”.

Art. 4. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 868, 1116 i 1700) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 2 w pkt 3 wyrazy „art. 15 ust. 1–5” zastępuje się wyrazami „art. 15”;
- 2) w art. 29 w ust. 3 w pkt 1 wyrazy „art. 15 ust. 2–6” zastępuje się wyrazami „art. 15”.

Art. 5. W ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.²⁾) po art. 100 dodaje się art. 100a w brzmieniu:

„Art. 100a. Do wydatków bieżących, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 i 2089), oznaczonych symbolem Wb_{t-1} nie wlicza się wsparcia:

- 1) wydatkowanego zgodnie z art. 65 ust. 28a w związku z art. 9 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368 oraz z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967 i 2127.

zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2368);

- 2) uzyskanego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 65 ust. 36 i wydatkowanego na podstawie tych przepisów.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku gdy nauczyciel mianowany zmienił przed dniem 1 września 2022 r. miejsce zatrudnienia w okresie 3 lat przed dokonaniem oceny, o której mowa w art. 6a ust. 1dd ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ocena pracy tego nauczyciela może być dokonana za okres krótszy niż 3 lata pracy przed dokonaniem tej oceny, jednak nie krótszy niż 9 miesięcy. W ocenie tej nie uwzględnia się oceny pracy z poprzedniego miejsca zatrudnienia, w którym nauczyciel zakończył pracę przed dniem 1 września 2022 r., chyba że nauczyciel wystąpił do dyrektora szkoły z wnioskiem o uwzględnienie tej oceny.”;

- 2) w art. 10 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Nauczyciele, o których mowa w ust. 1, którzy w dniu 1 września 2022 r. posiadali co najmniej dziesięcioletni okres pracy w szkole i którzy nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego przed dniem 1 września 2022 r., mogą ubiegać się o uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego po odbyciu stażu trwającego 9 miesięcy.”;

- 3) w art. 12 w pkt 2 wyrazy „ust. 2 lub 3” zastępuje się wyrazami „ust. 2–3”;

- 4) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. Do dnia 31 sierpnia 2025 r. warunku posiadania co najmniej bardzo dobrej oceny pracy, o którym mowa w art. 9b ust. 1c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do nauczyciela mianowanego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1b i 1c ustawy zmienianej w art. 1, oraz art. 9ca ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który przed odpowiednio:

- 1) zatrudnieniem na stanowisku nauczyciela w publicznej placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówce doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, publicznej placówce doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, lub publicznej placówce doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu

- ogólnokrajowym, o których mowa odpowiednio w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy zmienianej w art. 5, lub
- 2) skierowaniem przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pracy w szkołach europejskich, lub
 - 3) zatrudnieniem na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje pedagogiczne, lub
 - 4) urlopowaniem lub zwolnieniem z obowiązku świadczenia pracy – pracował w szkole na stanowisku nauczyciela w okresie ostatnich 3 lat przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego, i zakończył tę pracę przed dniem 1 września 2022 r.”.

Art. 7. Do postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. 1. Zezwolenia, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostają w mocy.

2. Do wniosków o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, do egzaminów klasyfikacyjnych, o których mowa w art. 37 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, przeprowadzanych w roku szkolnym 2022/2023 i w kolejnych latach szkolnych stosuje się przepisy art. 37 ust. 4–5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

4. Dyrektor publicznego lub niepublicznego przedszkola, publicznej lub niepublicznej szkoły, a w przypadku publicznej innej formy wychowania przedszkolnego prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną oraz niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego – osoba kierująca tą inną formą wychowania przedszkolnego, w których liczba uczniów, którym udzielono zezwolenia, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, przekracza, w dniu 1 września 2023 r., 50% liczby uczniów danego przedszkola, danej innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, nie wydaje nowych zezwoleń, o których mowa

w art. 37 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia, w którym liczba uczniów spełniających obowiązek, o którym mowa w art. 31 ust. 4, obowiązek szkolny albo obowiązek nauki odpowiednio poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą nie zostanie dostosowana do limitu, o którym mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9. Bezpłatny transport i opieka zorganizowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 39 ust. 3 pkt 2 lub ust. 4a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, mogą nadal odbywać się zgodnie z dotychczasowymi przepisami, nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2023 r.

Art. 10. 1. Do konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek, w tym nowo zakładanych szkół lub placówek, oraz konkursów na stanowiska dyrektorów zespołów szkół lub placówek, w tym nowo zakładanych zespołów szkół lub placówek, ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do:

- 1) powierzenia kandydatowi wyłonionemu w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz stanowiska dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek,
- 2) powołania kandydata wyłonionego w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do:

- 1) powierzenia kandydatowi ustalonemu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz stanowiska dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek,

- 2) powołania kandydata ustalonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 63 ust. 12 w związku z art. 63 ust. 22 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki, w tym nowo zakładanej szkoły lub placówki, oraz na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 11. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy kurator oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydali opinię, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadku, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 12. 1. Dyrektor szkoły lub placówki, w których w dniu 1 stycznia 2023 r. w ramach działalności podjętej przez stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, są prowadzone zajęcia z uczniami, w terminie do dnia 28 lutego 2023 r. jest obowiązany przekazać kuratorowi oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, program tych zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu tych zajęć, wraz z opiniami, o których mowa w art. 86 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1. Przepisy art. 86 ust. 2h–2n ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku negatywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 1, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, zajęcia, o których mowa w ust. 1, mogą być prowadzone nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2023 r.

3. Dyrektor szkoły lub placówki, w których w dniu 1 stycznia 2023 r. stowarzyszenie lub inna organizacja, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, prowadzą działalność inną niż działalność, o której mowa w ust. 1, mogą prowadzić tę działalność na

podstawie zgody uzyskanej zgodnie z dotychczasowymi przepisami, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2023 r.

Art. 13. Do likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w sprawie których jednostka samorządu terytorialnego podjęła przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uchwałę o zamiarze likwidacji lub przekształcenia szkoły lub placówki, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 14. W przypadku połączenia w zespół szkół lub placówek albo włączenia do zespołu innych szkół lub placówek, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w sprawie których jednostka samorządu terytorialnego podjęła uchwałę przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, nie stosuje się przepisów art. 91 ust. 11–13 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 15. 1. Z dniem 31 sierpnia 2023 r. likwiduje się działającą w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy szkołę filialną podporządkowaną szkole artystycznej, chyba że do dnia 31 grudnia 2022 r.:

- 1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, potwierdzi podporządkowanie szkoły filialnej szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez tego ministra;
- 2) jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę artystyczną zawrze z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego porozumienie w sprawie dalszego działania szkoły filialnej.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 88 ust. 2b oraz art. 112a ust. 4–6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio.

3. Organ prowadzący szkołę artystyczną, której jest podporządkowana szkoła filialna ulegająca likwidacji zgodnie z ust. 1, jest obowiązany w terminie do dnia 28 lutego 2023 r. zawiadomić rodziców uczniów, a w przypadku uczniów pełnoletnich – tych uczniów, o likwidacji szkoły filialnej z dniem 31 sierpnia 2023 r.

Art. 16. 1. Przepisy art. 143 ust. 1 pkt 5 i art. 150 ust. 1 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do postępowania rekrutacyjnego do:

- 1) publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej,

2) oddziału przygotowania wojskowego w publicznej lub niepublicznej szkole ponadpodstawowej

– przeprowadzanego na rok szkolny 2024/2025.

2. Warunku, o którym mowa w art. 143 ust. 1 pkt 5 i art. 150 ust. 1 pkt 7 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do uczniów, którzy zostali przyjęci do publicznej szkoły ponadpodstawowej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy zmienianej w art. 1, prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej, oraz oddziału przygotowania wojskowego w publicznej szkole ponadpodstawowej, przed dniem 1 września 2023 r.

Art. 17. Do postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – do postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli przez okres co najmniej 6 miesięcy, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 18. 1. Podręczniki do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym do kształcenia specjalnego, dopuszczone do użytku szkolnego przed dniem 1 września 2023 r. zachowują status dopuszczonych do użytku szkolnego.

2. Do postępowań w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego podręczników do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2023 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 19. Przepis art. 44d ustawy zmienianej w art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się również do uczniów klas dotychczasowego czteroletniego technikum.

Art. 20. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane na podstawie tego przepisu.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 28a ust. 12 i art. 113 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 28a ust. 12 i art. 113 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 6a ust. 12 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 6a ust. 12 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów; przepisy wykonawcze wydane przez innych ministrów na podstawie art. 6a ust. 12 ustawy zmienianej w art. 2 zachowują moc.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 3 lit. d tiret drugie i lit. f tiret pierwsze, art. 2 pkt 1 lit. a i pkt 2–4 oraz art. 6, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 14–16, 22 i 25 oraz art. 12, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 3) art. 1 pkt 5 lit. c tiret drugie w zakresie art. 37 ust. 2 pkt 1a i 1c, pkt 26, 27 i 29–31, art. 3 pkt 1 oraz art. 16, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2023 r.

Uzasadnienie

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych jest zapewnienie obywatelom powszechnego i równego dostępu do wykształcenia. W ustawie zasadniczej dostrzeżona została waga nadzoru pedagogicznego nad szkołami oraz potrzeba ustawowego określenia jego zasad. Organy sprawujące nadzór pedagogiczny, w szczególności kuratorzy oświaty, pełnią więc niezwykle ważną rolę w systemie oświaty. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny, który dysponuje odpowiednimi narzędziami i wyspecjalizowaną jednostką, jest obowiązany do szczególnej dbałości o właściwą jakość szeroko pojętej edukacji (kształcenie, wychowanie i opieka) oraz jej badania i oceniania.

Kurator oświaty jest organem wchodzącym w skład administracji zespolonej w województwie, który w imieniu wojewody wykonuje zadania i kompetencje w zakresie oświaty określone w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), na obszarze województwa. Kurator oświaty, oprócz zadań, które wynikają z przepisów ww. ustawy, realizuje również zadania określone w innych aktach prawnych, w tym w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, z późn. zm.). Nadzór pedagogiczny jest jednym z zadań realizowanych przez kuratora oświaty. Należy podkreślić, że inne zadania realizowane przez kuratora oświaty pozostają w ścisłym związku z nadzorem pedagogicznym sprawowanym przez ten organ. Kurator oświaty realizuje te zadania dysponując kompleksową wiedzą na temat funkcjonowania szkół i placówek, którą pozyskuje w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego. Jednocześnie, kurator oświaty ma ustawowy obowiązek współdziałania z innymi organami i organizacjami w sprawach dotyczących warunków rozwoju dzieci i młodzieży, wspierania nauczycieli, szkół i ich organów prowadzących. Dla zapewnienia prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych niezwykle ważne jest, aby przy podejmowaniu na poziomie lokalnym decyzji w istotnych kwestiach dotyczących funkcjonowania jednostek systemu oświaty kurator oświaty miał znaczący głos.

Odminną rolę w systemie oświaty pełnią organy prowadzące szkoły i placówki, w tym jednostki samorządu terytorialnego, których ustawowym obowiązkiem jest prowadzenie publicznych szkół i placówek. Zadaniem organów prowadzących jest w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, wyposażenie jej w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji zadań statutowych, wykonywanie remontów obiektów

szkolnych i niezbędnych inwestycji, zapewnienie obsługi administracyjnej, w tym prawnej, finansowej, obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki, a także wykonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do dyrektora szkoły lub placówki. Szkoła i jej funkcjonowanie jest więc obszarem, w którym przenikają się kompetencje organu sprawującego nadzór pedagogiczny i organu prowadzącego szkołę.

Przepisy projektowanej ustawy mają na celu wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny, w tym w szczególności kuratora oświaty, tak aby jak najpełniej mógł on wykonywać powierzone mu ustawowo zadania. Niezmiernie istotne jest poprawianie warunków funkcjonowania szkół i placówek, co pozytywnie wpłynie na rozwój uczniów i wychowanków. W tym kontekście ważne jest wielopłaszczyznowe współdziałanie organu sprawującego nadzór pedagogiczny z organami prowadzącymi publiczne szkoły i placówki w stosowaniu rozwiązań zgodnych z prawem i wpisujących się w regionalną i lokalną politykę oświatową. Na potrzebę zwiększenia skuteczności oddziaływań organu sprawującego nadzór pedagogiczny na funkcjonowanie jednostek objętych jego nadzorem wskazują liczne sygnały od kuratorów oświaty, rodziców, nauczycieli oraz związków zawodowych zrzeszających nauczycieli. Najczęściej sygnały te zawierają informacje o działaniach niezgodnych z przepisami prawa, niekorzystnie wpływających na jakość edukacji i warunki rozwoju uczniów i wychowanków objętych kształceniem, wychowaniem i opieką.

Z uwagi na powyższe, jak również z uwagi na fakt, że dotychczasowa praktyka wskazuje na nieprawidłowości, jakie mają miejsce w sytuacji:

- 1) powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych oraz
- 2) odwoływania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia

– w projekcie ustawy wprowadza się obowiązek uzyskania w powyższych sprawach pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

W powyższym trybie odpowiednio kurator oświaty lub minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie wyrażał opinie, jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad daną szkołą lub placówką. Takie rozwiązanie podkreśla konieczność odpowiedzialnego współdziałania dwóch organów (organu sprawującego nadzór pedagogiczny

i organu prowadzącego szkołę lub placówkę) w celu zapewnienia optymalnych warunków funkcjonowania szkoły lub placówki na poziomie zarządzania jej działalnością.

Ponadto, w celu zapewnienia wszystkim uczniom jak najlepszych warunków kształcenia, wychowania oraz opieki, niezmiernie ważne jest, aby stanowisko dyrektora szkoły lub placówki zajmowała osoba, która gwarantuje należyte wykonanie powierzanych jej zadań, ale również która swoją wiedzą, doświadczeniem i postawą umożliwi najlepsze funkcjonowanie i organizację pracy kierowanej przez nią szkoły lub placówki. W związku z tym, w projekcie ustawy proponuje się również:

- 1) wzmocnienie roli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w kwestii powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby niebędącej nauczycielem poprzez wprowadzenie obowiązku uzyskania jego pozytywnej opinii w tym zakresie;
- 2) umożliwienie organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny wnioskowania do organu prowadzącego o zawieszenie dyrektora szkoły lub placówki w sytuacji gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny w ramach sprawowanego nadzoru stwierdzi uchybienia związane z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

W ramach nadzoru pedagogicznego jest dokonywana ocena stanu przestrzegania przez szkołę lub placówkę przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki.

W przypadku szkół i placówek niepublicznych problemy w sprawowaniu nadzoru pedagogicznego polegają na braku możliwości przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Sytuacje takie są spowodowane unikaniem kontaktu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny przez dyrektora szkoły lub placówki niepublicznej albo osobę prowadzącą (często to ta sama osoba), brakiem odpowiedzi na pisma przesyłane do dyrektora (osoby prowadzącej), niedostępnością dokumentacji w trakcie wykonywania czynności nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce.

Uniemożliwianie przeprowadzenia w szkole lub placówce niepublicznej czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego nie jest częstym zjawiskiem, jednak nie można, biorąc pod uwagę znaczenie nadzoru pedagogicznego, pozostawić kuratora oświaty bez skutecznych środków oddziaływania w takich przypadkach.

Niezmiernie ważne jest więc zabezpieczenie warunków do prawidłowej realizacji przez szkoły i placówki zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, co uzasadnia wprowadzenie w projektowanej ustawie rozwiązań wzmacniających rolę organów

sprawujących nadzór pedagogiczny, w tym kuratora oświaty, podczas podejmowania, na poziomie lokalnym, decyzji w kwestiach dotyczących funkcjonowania szkół i placówek.

W projektowanej ustawie określa się również warunki, które muszą być spełnione, aby mogło dojść do likwidacji szkoły lub placówki, a także określono co podlega ocenie w ramach opiniowania zamiaru likwidacji lub przekształcenia szkoły przez właściwy organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Dodatkowo, projektowana ustawa doprecyzowuje, że jednostka samorządu terytorialnego może wskazać uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki jedynie w szkole lub szkołach prowadzonych przez tę jednostkę, a w przypadku likwidacji szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego, ma obowiązek wskazać nie tylko szkołę, ale także – prowadzoną przez siebie – placówkę wychowania przedszkolnego.

Projekt ustawy przewiduje także zmiany w zakresie działalności prowadzonej przez stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki.

Wprowadzane zmiany mają na celu wzmocnienie pozycji i głosu rodziców oraz ich przedstawicieli w społecznym organie szkoły (radzie rodziców) w zakresie decydowania o treściach kierowanych do ich dzieci przez stowarzyszenia lub inne organizacje, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Rada rodziców otrzyma uprawnienia do przeprowadzenia konsultacji ze wszystkimi rodzicami przed wydaniem opinii wymaganej do wyrażenia przez dyrektora szkoły lub placówki zgody na rozpoczęcie działalności przez stowarzyszenie lub inną organizację. Określono zadania dla dyrektora i rady rodziców dotyczące przeprowadzenia konsultacji na podstawie informacji uzyskanej od ubiegającego się stowarzyszenia lub innej organizacji (informacja powinna zawierać opis dotychczasowej działalności stowarzyszenia lub innej organizacji, cele i treści, które mają być realizowane w szkole lub placówce oraz opis wykorzystywanych materiałów).

Rada rodziców dopiero po przeprowadzonych konsultacjach będzie mogła wydać swoją opinię. Kompetencje rady rodziców zostaną także poszerzone o monitorowanie działalności stowarzyszenia lub innych organizacji prowadzących działalność w szkole lub placówce oraz informowanie rodziców uczniów o jego wynikach. Dzięki tej regulacji rodzice zyskają szerszą informację o ofercie organizacji, jej dokonaniach i potencjalnych efektach w zakresie wspierania ich oddziaływań wychowawczych. Sposób przeprowadzania konsultacji oraz sposób

i częstotliwość informowania rodziców uczniów o wynikach monitorowania rada rodziców określi w regulaminie swojej działalności.

Ponadto, zgodnie z projektem ustawy jeżeli uzgodnione warunki działalności przewidują prowadzenie zajęć z uczniami, dyrektor szkoły lub placówki będzie miał obowiązek uzyskać pozytywną opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ww. ustawy, przed rozpoczęciem zajęć oraz przedstawić rodzicom ucznia lub pełnoletniemu uczniowi pełną informację o celach i treściach programu zajęć, ww. pozytywną opinię organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, a na wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia – również materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć. Taka procedura wpłynie na zwiększenie świadomości uczniów i rodziców o treściach zawartych w zaproponowanych programach. Rodzic powinien mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji, np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach, w zakresie objętym zajęciami.

Ponadto, w art. 86 przewiduje się rozwiązanie, zgodnie z którym zajęcia prowadzone przez stowarzyszenia i inne organizacje, o których mowa w art. 86 ust. 1 ww. ustawy, nie mogą być prowadzone w ramach zajęć, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

Opinia kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 ww. ustawy, nie będzie wymagana w przypadku zajęć organizowanych i prowadzonych:

- 1) w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej lub
- 2) w ramach zadań realizowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, o których mowa w art. 8b ust. 2 pkt 2–7 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608) lub
- 3) przez organizację harcerską objętą Honorowym Protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej działającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej obejmując organizację harcerską Protektoratem potwierdza wartość wychowawczą prowadzonych przez daną organizację działań a metodę harcerską uznaje za efektywną w kształtowaniu postaw dzieci i młodzieży.

Ponadto w projekcie ustawy wprowadza się wypracowane we współpracy z Ministerstwem Obrony Narodowej, propozycje zmian dotyczących oddziałów przygotowania wojskowego w szkołach ponadpodstawowych. Celem zmian jest usprawnienie procesu wydawania przez

Ministra Obrony Narodowej zezwoleń na utworzenie oddziałów przygotowania wojskowego. W projekcie przewiduje się również zmiany w zakresie warunków, jakie musi spełnić kandydat biorący udział w postępowaniu rekrutacyjnym do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej (Liceum Lotnicze im. Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury w Dęblinie oraz Wojskowe Ogólnokształcące Liceum Informatyczne im. Polskich Kryptologów w Warszawie) oraz oddziałów przygotowania wojskowego. Ponadto, zajęcia z przygotowania wojskowego, realizowane w ramach programu szkolenia w oddziale przygotowania wojskowego, zostały zaliczone do podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Proponowane rozwiązania pozwolą usprawnić proces wydawania zezwoleń organom prowadzącym na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego oraz uzyskać większą efektywność zakładanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej celów rekrutacyjnych, tj. pozyskanie większej liczby kandydatów do odbycia skróconej służby przygotowawczej, którzy w przyszłości zasilą zasoby rezerw osobowych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Projektowana ustawa zawiera również regulacje umożliwiające tworzenie szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego. W uzasadnionych sytuacjach możliwość utworzenia szkoły filialnej będzie stanowiło ułatwienie dla uczniów szkół artystycznych, którzy będą mogli realizować wszystkie lub część zajęć edukacyjnych kształcenia artystycznego w szkole mniej oddalonej od miejsca zamieszkania.

Jednocześnie wychodząc naprzeciw potrzebom niektórych jednostek samorządu terytorialnego w projekcie ustawy znalazły się regulacje pozwalające gminie na zorganizowanie dowozu uczniów w sytuacjach innych niż te, w których gmina ma ustawowy obowiązek.

Ponadto projekt ustawy zawiera także inne zmiany o charakterze porządkującym i doprecyzującym. Zmiany te dotyczą tych przepisów, które najczęściej budzą wątpliwości interpretacyjne.

W projekcie ustawy wprowadza się m.in. zmianę porządkującą polegającą na uchyleniu przepisu art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Obecnie ww. przepis zobowiązuje kuratora oświaty do opracowania programu wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, nie ma zastosowania ze względu na wejście w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. przepisów art. 70a ust. 4–6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela oraz uchylenie

rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków (Dz. U. poz. 430, z późn. zm.).

Ponadto projekt ustawy uwzględnia zmiany doprecyzowujące kwestie rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na doksztalcanie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia. W tym przypadku będą miały zastosowania te same przepisy, które stosuje się w odniesieniu do szkół publicznych, tj. art. 120a i art. 130 ust. 7a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

W projekcie ustawy wprowadza się również obowiązek stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, tj. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. poz. 1055). Zmiana ma charakter porządkujący, bowiem w praktyce przedszkola, szkoły i placówki niepubliczne, przy organizacji krajoznawstwa i turystyki, w tym wycieczek szkolnych, stosują przepisy ww. rozporządzenia, pomimo że dotyczy ono wyłącznie przedszkoli, szkół i placówek publicznych. Stosowanie przepisów ww. rozporządzenia, zarówno przez publiczne, jak i niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki ujednotwili warunki i sposób organizacji krajoznawstwa i turystyki, co zapewni bezpieczeństwo uczniom korzystającym z krajoznawstwa i turystyki, bez względu na rodzaj (publiczne lub niepubliczne) przedszkola, szkoły lub placówki, do której uczęszczają.

II. Rzeczywisty stan dziedziny, która ma być unormowana oraz różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

1. Powierzanie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz powoływanie na ww. stanowisko

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, szkołą lub placówką kieruje nauczyciel mianowany lub dyplomowany, któremu

powierzono stanowisko dyrektora. Ponadto stosownie do art. 62 ust. 2 ww. ustawy, szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Przy czym opinia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o której mowa powyżej, nie ma dla organu prowadzącego szkołę lub placówkę charakteru wiążącego.

Z uwagi jednakże na fakt, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien mieć możliwość zakwestionowania powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki np. w przypadku stwierdzenia w tej szkole lub placówce niedostatecznych efektów kształcenia lub wychowania, w projekcie ustawy przewiduje się, że w przypadku powołania na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki osoby, o której mowa powyżej, organ prowadzący szkołę lub placówkę będzie zobowiązany uzyskać pozytywną opinię organu sprawującego nadzór pedagogiczny w tym zakresie. Wymóg uzyskania pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny nie będzie wymagany w przypadku powołania osoby niebędącej nauczycielem na stanowisko dyrektora w szkole lub placówce prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej. W tym przypadku – tak ja dotychczas – będzie wymagane jedynie zasięgnięcie opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.

Ponadto w projekcie ustawy proponuje się wprowadzić regulację, zgodnie z którą, jeżeli w drodze konkursu został co prawda wyłoniony kandydat na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki (osoba niebędąca nauczycielem), ale organ sprawujący nadzór pedagogiczny wydał negatywną opinię w zakresie powołania tej osoby na stanowisko dyrektora, organ prowadzący szkołę lub placówkę powierzy to stanowisko ustalonemu przez siebie kandydatowi lub powoła na to stanowisko ustalonego przez siebie kandydata, po warunkiem uzyskania w tym zakresie pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii:

- 1) rady pedagogicznej oraz
- 2) rady szkoły lub placówki oraz
- 3) zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora,

analogicznie jak w przypadku gdy do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata.

Zakładowa organizacja związkowa będzie obowiązana wydać opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu prowadzącego o wydanie tej opinii.

W związku z wprowadzeniem powyższej zmiany konieczne jest jednocześnie uzupełnienie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe o odesłanie do art. 63 ust. 22, a tym samym wskazanie, że w przypadku negatywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki lub powołanie na to stanowisko osoby niebędącej nauczycielem będzie kompetencją odpowiednio wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zarządu powiatu lub zarządu województwa.

Ponadto w obecnym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 63 ust. 21 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza się na 5 lat szkolnych. W uzasadnionych przypadkach można powierzyć to stanowisko na krótszy okres, jednak nie krótszy niż 1 rok szkolny. Natomiast stosownie do art. 63 ust. 1 tej ustawy stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza organ prowadzący szkołę lub placówkę. Z powyższego wynika, że decyzję o powierzeniu w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych podejmuje wyłącznie organ prowadzący szkołę lub placówkę.

Z uwagi na fakt, że dotychczasowa praktyka wskazuje na nieprawidłowości, jakie mają miejsce w sytuacji powierzania w uzasadnionych przypadkach stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych, kiedy to organy prowadzące najczęściej nie uzasadniają swojej decyzji lub przytaczają argumenty, które trudno zakwalifikować jako przypadek uzasadniony, w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie wymogu uzyskania w powyższej sprawie pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Wprowadzenie projektowanej zmiany art. 63 ust. 21 ww. ustawy pozwoli na uniknięcie sytuacji powierzenia przez organ prowadzący stanowiska dyrektora szkoły lub placówki na okres krótszy niż 5 lat szkolnych w przypadkach nieuzasadnionych.

2. Odwoływanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz z innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce

Zgodnie z obowiązującym art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce w przypadkach szczególnie uzasadnionych może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia pod warunkiem zasięgnięcia opinii

kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych, prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Przy czym opinie, o których mowa powyżej, nie są dla organu odwołującego wiążące.

Z uwagi na fakt, że dotychczasowa praktyka wskazuje na nieprawidłowości, jakie mają miejsce także w sytuacji odwoływania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia, które zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, a które w praktyce jest dokonywane mimo braku przesłanek wynikających z tego przepisu oraz przy negatywnej opinii kuratora oświaty w tym zakresie w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie wymogu uzyskania w powyższej sprawie pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Wprowadzenie projektowanej zmiany w art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe pozwoli na uniknięcie sytuacji odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia przez organ, który powierzył mu to stanowisko w przypadkach, które nie są szczególnie uzasadnione.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się, że wymogu uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty nie będzie stosowało się w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez ministrów.

3. Działanie w szkole lub placówce stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki

W obecnym stanie prawnym przepisy przewidują, że w szkole i placówce mogą działać stowarzyszenia i inne organizacje, w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki, za zgodą dyrektora szkoły lub placówki oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców.

Zgodnie z projektem ustawy rada rodziców otrzyma uprawnienia do przeprowadzenia konsultacji ze wszystkimi rodzicami przed wydaniem opinii wymaganej do wyrażenia przez dyrektora szkoły lub placówki zgody na rozpoczęcie działalności przez stowarzyszenie lub inną organizację. W tym celu dyrektor szkoły lub placówki będzie obowiązany w ciągu 7 dni do poinformowania rodziców uczniów o zamiarze podjęcia przez dane stowarzyszenie lub inną organizację działalności w tej szkole lub placówce, o rozpoczęciu konsultacji oraz przekazania im informacji uzyskanej od ubiegającego się stowarzyszenia lub innej organizacji (informacja powinna zawierać opis dotychczasowej działalności stowarzyszenia lub innej organizacji, cele i treści, które mają być realizowane w szkole lub placówce oraz opis wykorzystywanych materiałów). Informację tę dyrektor szkoły lub placówki będzie udostępniał w sposób zwyczajowo przyjęty w szkole lub placówce, w szczególności przez umieszczenie ich w widocznym miejscu w siedzibie szkoły lub placówki lub na jej stronie internetowej. Powyższe informacje dyrektor będzie przekazywał również radzie szkoły lub placówki i radzie rodziców.

Rada rodziców poinformuje rodziców uczniów o terminie rozpoczęcia i zakończenia konsultacji, oraz będzie mogła żądać od dyrektora szkoły lub placówki dodatkowych materiałów, informacji lub wyjaśnień niezbędnych do wydania opinii. Rada rodziców dopiero po przeprowadzonych konsultacjach będzie mogła wydać swoją opinię. Wydanie opinii będzie następowało w terminie do 21 dni od otrzymania niezbędnych do wydania opinii dokumentów. Proponowany termin zajęcia stanowiska umożliwi przeprowadzenie rzetelnych konsultacji z rodzicami. Konsultacje z rodzicami będą prowadzone przez co najmniej 7 dni.

Kompetencje rady rodziców zostaną także poszerzone o monitorowanie działalności stowarzyszenia lub innych organizacji prowadzących działalność w szkole lub placówce oraz informowanie rodziców uczniów o jego wynikach. Dzięki tej regulacji rodzice zyskają szerszą informację o ofercie organizacji, jej dokonaniach i potencjalnych efektach w zakresie wspierania ich oddziaływań wychowawczych. Dodatkowo, rodzice uczniów będą wyraźniej niż dotychczas legitymowani do przedstawienia dyrektorowi szkoły lub placówki swojego stanowiska dotyczącego działalności prowadzonej w szkole lub placówce przez dane stowarzyszenie lub inną organizację. Rozwiązanie to stanowi emanację konstytucyjnego prawa rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem.

Sposób przeprowadzania konsultacji oraz sposób i częstotliwość informowania rodziców uczniów o wynikach monitorowania rada rodziców określi w regulaminie swojej działalności. Zmiany te mają na celu wzmocnienie pozycji i głosu rodziców oraz ich przedstawicieli w społecznym organie szkoły (radzie rodziców) w zakresie decydowania o treściach

kierowanych do ich dzieci przez stowarzyszenia lub inne organizacje, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Ponadto, w projekcie ustawy proponuje się dookreślić także przepisy wprowadzając regulację, zgodnie z którą w przypadku gdy warunki działalności na terenie szkoły lub placówki stowarzyszenia lub innej organizacji będą przewidywały prowadzenie zajęć z uczniami, zajęcia te będą mogły być prowadzone pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dla uczniów szkół artystycznych – specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 tej ustawy. Ponadto, w art. 86 przewiduje się rozwiązanie, zgodnie z którym zajęcia prowadzone przez stowarzyszenia i inne organizacje, o których mowa w art. 86 ust. 1 ww. ustawy, nie mogą być prowadzone w ramach zajęć, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

Opinie będą dotyczyły zgodności prowadzonych zajęć z przepisami prawa, w szczególności z zadaniami wymienionymi w art. 1 pkt 1–3, 5, 14 i 21 ww. ustawy.

Aby uzyskać ww. opinię, dyrektor szkoły lub placówki, nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem zajęć, będzie obowiązany przekazać odpowiednio kuratorowi oświaty lub specjalistycznej jednostce nadzoru program zajęć oraz materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć, a także pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców. Opinia będzie wydawana przez kuratora oświaty i specjalistyczną jednostkę nadzoru w ciągu 30 dni od dnia otrzymania dokumentów, z tym że niewydanie opinii w tym terminie będzie równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej. Po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru albo po upływie terminu jej wydania dyrektor szkoły lub placówki przed rozpoczęciem zajęć będzie obowiązany przedstawić rodzicom ucznia, a w przypadku pełnoletniego ucznia – temu uczniowi, pełną informację o celach i treściach realizowanego programu zajęć, pozytywną opinię kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru oraz pozytywne opinie rady szkoły lub placówki i rady rodziców, a także, na wniosek rodziców ucznia, a w przypadku pełnoletniego ucznia – tego ucznia, materiały wykorzystywane do realizacji programu zajęć. Projekt ustawy przewiduje również, że udział w zajęciach będzie wymagał pisemnej zgody rodziców ucznia, a w przypadku pełnoletniego ucznia – tego ucznia.

Omówiona powyżej procedura wpłynie na zwiększenie świadomości uczniów i rodziców odnośnie do treści zawartych w zaproponowanych programach. Rodzic powinien mieć prawo do decydowania o udziale dziecka w zajęciach, jak również zasięgnięcia informacji,

np. o posiadanym przez osoby prowadzące zajęcia doświadczeniu zawodowym, kompetencjach i umiejętnościach, w zakresie objętym zajęciami.

Natomiast kurator oświaty jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny nad działalnością merytoryczną szkół i placówek na terenie województwa powinien mieć możliwość wpływu na realizowane w szkołach i placówkach treści.

Opinia kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru nie będzie wymagana w przypadku zajęć organizowanych i prowadzonych:

- 1) w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej lub
- 2) w ramach zadań realizowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, o których mowa w art. 8b ust. 2 pkt 2–7 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym lub
- 3) przez organizację harcerską objętą Honorowym Protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej działającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Likwidacja szkół

Przepisy o konieczności uzyskania pozytywnej opinii właściwego organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku likwidacji lub przekształcenia samorządowego przedszkola, szkoły lub placówki przywrócono do systemu prawnego ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 35, z późn. zm.). Sześćoletnie doświadczenie w stosowaniu tych przepisów, w tym różna praktyka orzecznicza sądów, wskazuje na konieczność modyfikacji art. 89 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe poprzez uzupełnienie katalogu warunków, jakie muszą być spełnione, aby likwidacja przedszkola, szkoły i placówki była możliwa. Na potrzebę doprecyzowania przepisów dotyczących procedury likwidacji wskazuje również Rzecznik Praw Obywatelskich. W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła zlikwidować szkołę, jeżeli jej likwidacja:

- 1) nie ograniczy dostępności nauki, wychowania i opieki oraz
- 2) polepszy warunki nauki, wychowania i opieki uczniów likwidowanej szkoły oraz nie pogorszy ich w szkole lub szkołach wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i higieny, oraz
- 3) polepszy warunki stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, w przypadku gdy likwidowana szkoła prowadzi takie kształcenie oraz

- 4) nie pogorszy warunków dotarcia uczniów do szkoły lub przedszkola oraz
- 5) jest uzasadniona zmianami demograficznymi lub prognozami dotyczącymi liczby uczniów likwidowanej szkoły, szkoły lub szkół wskazanych jako miejsce kontynuowania nauki oraz ogółem wszystkich szkół danego typu prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Wszystkie powyższe warunki muszą być spełnione łącznie. Należy zaznaczyć, że jednostka samorządu terytorialnego zamierzająca zlikwidować szkołę publiczną będzie mogła również wskazać dodatkowo inne okoliczność uzasadniające likwidację (oprócz tych, które zostały wymienione w art. 89 ust. 1a). Powyższe warunki nie będą dotyczyły publicznych szkół artystycznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Kurator oświaty wydając opinię, o której mowa w art. 89 ust. 3 ww. ustawy, będzie oceniał nie tylko zgodność tej likwidacji z przepisami prawa, ale również będzie oceniał zasadność likwidacji.

Ponadto w projekcie ustawy zostało doprecyzowane, że jednostka samorządu terytorialnego może wskazać uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki jedynie w szkole lub szkołach prowadzonych przez tę jednostkę, a w przypadku likwidacji szkoły podstawowej z oddziałem przedszkolnym lub inną formą wychowania przedszkolnego, ma obowiązek wskazać nie tylko szkołę, ale także prowadzoną przez siebie placówkę wychowania przedszkolnego (przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub oddział przedszkolny w szkole podstawowej).

Jednocześnie, w art. 89 ust. 1 ww. ustawy wprowadza się zmianę porządkującą i określenie „zbliżony zawód” zastąpiono określeniem „zawód, w którym wyodrębniono kwalifikację wspólną z tym zawodem”.

5. Tworzenie zespołów szkół lub placówek

Zgodnie ze zmianami projektowanymi w art. 91 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie opiniował sprawy związane z tworzeniem zespołów szkół i placówek lub włączaniem do zespołu nowych jednostek. Połączenie w zespół lub włączenie do zespołu będzie możliwe tylko w przypadku uzyskania przez jednostkę samorządu terytorialnego pozytywnej opinii kuratora oświaty (a w przypadku szkół i placówek artystycznych – pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego). W przypadku gdy zespół będzie „mieszany”, tzn. w jego skład będą wchodziły zarówno szkoły lub placówki ogólnodostępne, jak i szkoły lub placówki artystyczne, prowadzone przez jednostkę samorządu terytorialnego, połączenie w zespół tych

szkół lub placówek lub włączenie do zespołu tych szkół lub placówek będzie możliwe pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzgodnionej z kuratorem oświaty. Ww. opinie będą miały charakter wiążący. Wprowadzenie proponowanej regulacji jest niezmiernie istotne zwłaszcza w sytuacjach, gdy zastosowanie przepisów ww. art. 91 niesie za sobą pogorszenie warunków nauki lub utrudnienie w sprawowaniu nadzoru pedagogicznego.

6. Opiniowanie arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych

Zgodnie ze zmianami projektowanymi w art. 110 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dookreślone zostaną zasady przekazywania przez dyrektora szkoły lub przedszkola arkusza organizacji szkoły lub przedszkola organizacjom związkowym. Arkusz będzie przekazywany do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli – wyłącznie w przypadku gdy dana organizacja działa w szkole lub przedszkolu, której to szkoły lub przedszkola dotyczy arkusz organizacji.

Obecnie przepis art. 110 ust. 2 ww. ustawy przewiduje, że arkusz organizacji szkoły lub przedszkola przesyła się do organizacji związkowych, które obejmują swoim zakresem działania szkołę lub przedszkole. Oznacza to, że arkusz organizacji dyrektor szkoły lub przedszkola przesyła niezależnie od tego, czy pracownicy zatrudnieni w danej szkole lub przedszkolu są członkami tej organizacji, jak również niezależnie od tego, czy organizacja związkowa dopełniła warunku przedstawienia dyrektorowi szkoły lub przedszkola informacji, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Przepis ten budził wątpliwości wynikające m.in. z konieczności opiniowania arkuszy organizacji przez związki zawodowe, które nie miały swoich przedstawicieli w danej szkole czy przedszkolu. Trudny do uzasadnienia dla znacznej części społeczności oświatowej był cel, w jakim organizacje związkowe miały odnosić się do organizacji nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym w szkołach lub przedszkolach, w których nie miały swoich członków. Obecnie przepis art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe nie dotyczy szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną. Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 110 ust. 2a

w przypadku szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną, arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, a następnie przekazuje do zaopiniowania zakładowym organizacjom związkowym będącym jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu tej ustawy, zrzeszających nauczycieli, które przedstawiły dyrektorowi szkoły lub przedszkola informację, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Zatem zgodnie z ww. art. 110 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe w przypadku szkół lub przedszkoli prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub przez osobę fizyczną konieczność przekazania przez dyrektora szkoły lub przedszkola arkusza organizacji do zaopiniowania przez zakładowe organizacje związkowe zachodzi dopiero po spełnieniu warunku przedstawienia przez organizacje związkowe dyrektorowi szkoły lub przedszkola informacji, o której mowa w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych.

Jak wynika z powyższego obecnie w art. 110 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przyjęto różne rozwiązania dla publicznych szkół lub przedszkoli w zależności od rodzaju organu prowadzącego. Takie rozróżnienie nie znajduje uzasadnienia, dlatego też w projekcie ustawy proponuje się przyjąć jednolite zasady opiniowania przez związki zawodowe arkuszy organizacji szkół i przedszkoli publicznych, niezależnie od tego, kto jest organem prowadzącym szkołę czy przedszkole.

Jednocześnie w art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe proponuje się wzmocnienie kompetencji rady pedagogicznej, określonej w art. 70 ust. 2 pkt 1 tej ustawy przez włączenie rady pedagogicznej w opiniowanie arkusza organizacji szkoły lub przedszkola. Zgodnie z art. 70 ust. 2 pkt 1 ustawy rada pedagogiczna opiniuje w szczególności organizację pracy szkoły lub przedszkola, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych. Przez organizację pracy szkoły lub przedszkola należy rozumieć także (a właściwie przede wszystkim) organizację pracy określaną przez dyrektora w arkuszu organizacji szkoły lub przedszkola na nowy rok szkolny, gdyż to właśnie arkusz organizacji zawiera wszystkie podstawowe i kluczowe informacje dotyczące funkcjonowania i organizacji szkoły lub przedszkola w kolejnym roku szkolnym.

Jednak ze względu na różną interpretację tego przepisu i wątpliwości, czy organizacja pracy szkoły lub przedszkola obejmuje także arkusz organizacji i czy w związku z tym rada pedagogiczna powinna opiniować arkusz organizacji, zasadne jest określenie, że kompetencją rady pedagogicznej jest wydawanie opinii w sprawie treści arkusza organizacji. Dlatego też w art. 110 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zaproponowano doprecyzowanie procedury opiniowania arkuszy organizacji szkoły lub przedszkola przez jednoznaczne wskazanie, że dyrektor szkoły lub przedszkola opracowuje arkusz organizacji, a następnie przekazuje go do zaopiniowania radzie pedagogicznej.

Projekt zakłada wprowadzenie regulacji umożliwiającej organowi nadzoru pedagogicznego monitorowanie zmian wprowadzanych w zatwierdzonych arkuszach organizacji po dniu 30 września danego roku (ust. 6 art. 110 projektu).

Obecnie przepis art. 110 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe wskazuje, że w przypadku wprowadzania zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły i przedszkola organ prowadzący jest obowiązany zasięgnąć opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny w przypadku zmian wprowadzanych do dnia 30 września. Po dniu 30 września zmiany w arkuszu organizacji nie były opiniowane przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, co powodowało, że organ sprawujący nadzór pedagogiczny nie posiadał aktualnych danych dotyczących zmian w arkuszu organizacji szkoły i przedszkola wprowadzanych po dniu 30 września. Sytuacja taka skutkowała tym, że organ prowadzący niejednokrotnie po dniu 30 września danego roku wprowadzał istotne zmiany w organizacji pracy szkoły i przedszkola, o których nie wiedział organ sprawujący nadzór pedagogiczny i które nie były przez niego opiniowane pod względem zgodności z przepisami prawa.

Projektowane rozwiązanie wprowadza obowiązek przekazywania przez dyrektora szkoły i przedszkola do organu sprawującego nadzór pedagogiczny informacji, w której będzie każdorazowo przedstawiał wszystkie zmiany wprowadzone w arkuszu organizacji, zatwierdzone przez organ prowadzący. Pozwoli to organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny na monitorowanie aktualnej organizacji pracy szkół i przedszkoli.

Projektowane regulacje będą miały zastosowanie po raz pierwszy przy opracowywaniu i opiniowaniu arkuszy organizacji szkół i przedszkoli na rok szkolny 2023/2024. Projekty arkuszy organizacji na nowy rok szkolny są przygotowywane przez dyrektorów szkół i przedszkoli w okresie marzec–kwiecień danego roku i są zatwierdzane przez organ prowadzący do dnia 29 maja każdego roku. Wejście w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. zmienionych przepisów zawartych w art. 110 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe umożliwi dyrektorom szkół i przedszkoli przygotowanie arkuszy organizacji na rok

szkolny 2023/2024 już w oparciu o znowelizowane przepisy art. 110 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Dodatkowo projektowany przepis art. 110 ust. 6 dotyczący obowiązku przekazywania informacji o wprowadzeniu po dniu 30 września zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola przez dyrektora szkoły lub przedszkola do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pozwoli organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny na monitorowanie organizacji pracy szkół i przedszkoli także w roku szkolnym 2022/2023.

W projekcie ustawy uzupełnia się również regulację dotyczącą arkuszy organizacji placówek artystycznych, zawartą w art. 124 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Placówka artystyczna – ognisko artystyczne – umożliwia rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych uczniów poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych artystycznych w zakresie edukacji muzycznej, plastycznej lub baletowej. Placówki artystyczne realizują określone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ramowe plany nauczania. Zajęcia edukacyjne artystyczne w placówkach artystycznych mogą być prowadzone przez nauczycieli posiadających kwalifikacje określone przez tego ministra. Nadzór pedagogiczny nad placówkami artystycznymi sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Organizację działania placówki artystycznej w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji placówki. W obecnym stanie prawnym arkusz organizacji placówki artystycznej jest opracowywany przez dyrektora tej placówki i zatwierdzany przez organ prowadzący tę placówkę. W art. 1 pkt 23 projektu ustawy proponuje się uzupełnienie art. 124 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe i wprowadzenie rozwiązania analogicznego do obowiązującego w stosunku do publicznych szkół artystycznych, zgodnie z którym arkusz organizacji placówki artystycznej będzie zatwierdzony przez organ prowadzący placówkę artystyczną, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Opinia organu sprawującego nadzór pedagogiczny wspomaga organ prowadzący w zapewnieniu prawidłowej organizacji funkcjonowania placówki, a także zgodnego z przepisami prawa procesu kształcenia artystycznego dzieci i młodzieży w tych placówkach.

7. Wzmocnienie nadzoru nad szkołami i placówkami niepublicznymi

W projekcie ustawy wprowadza się możliwość wydania przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę polecenia niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w szkole lub placówce

oraz określa się konsekwencje wynikające z braku realizacji tego polecenia. To rozwiązanie pozwoli organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny skutecznie reagować na napotymane problemy uniemożliwiające wykonanie czynności nadzoru pedagogicznego w niepublicznej szkole lub placówce. Problemem takim jest np. brak kontaktu z dyrektorem szkoły lub placówki/osobą prowadzącą szkołę lub placówkę (często to ta sama osoba), brak odpowiedzi na pisma przesyłane do dyrektora/osoby prowadzącej, niedostępianie dokumentacji w trakcie wykonywania czynności nadzoru pedagogicznego w szkole. W tego typu sytuacjach kurator oświaty będzie mógł polecić osobie prowadzącej niepubliczną szkołę lub placówkę niezwłoczne umożliwienie wykonania w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego. Wykonywanie w szkole lub placówce czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego powinno rozpocząć się nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania polecenia. Niezrealizowanie polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny będzie skutkowało wykreśleniem z ewidencji danej szkoły lub placówki. Wykreślenie z ewidencji będzie następowało z odpowiednim zastosowaniem przepisów art. 172 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. W przypadku niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach szkoły publicznej niezrealizowanie polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny będzie skutkowało cofnięciem tych uprawnień przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Jednocześnie w projekcie ustawy został uzupełniony przepis art. 169 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, o kolejne (oprócz omówionego wyżej nowego przypadku niezrealizowania przez osobę prowadzącą szkołę lub placówkę polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny) przypadki wykreślenia szkoły lub placówki z ewidencji z koniecznością odpowiedniego zastosowania procedury likwidacji, o której mowa w art. 172 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Konieczność zastosowania procedury likwidacji określonej w art. 172 ust. 4 i 5 rozszerzono o przypadek wykreślenia z ewidencji z powodu prawomocnego orzeczenie sądu zakazującego osobie fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę prowadzenia działalności oświatowej oraz w przypadku gdy wpis do ewidencji został dokonany z naruszeniem prawa. Proponowana zmiana pozwoli na ochronę praw ucznia do ciągłości procesu edukacji z uwagi na konieczność zastosowania w wymienionych przypadkach procedury likwidacji szkoły lub placówki z końcem roku szkolnego i po uprzednim (co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji) poinformowaniu o tym m.in. rodziców i uczniów.

8. Zawieszanie dyrektora szkoły w pełnieniu obowiązków, w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę

W obowiązującym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 85t ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r.

– Karta Nauczyciela, dyrektor szkoły może zawiesić w pełnieniu obowiązków nauczyciela, a organ prowadzący szkołę – nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie nauczyciela od wykonywania obowiązków w szkole. W sprawach niecierpiących zwłoki nauczyciel i nauczyciel pełniący funkcję dyrektora szkoły mogą być zawieszani przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Z powyższego przepisu wynika, że w przypadku nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora szkoły, organ prowadzący szkołę może zastosować wobec tego nauczyciela instytucję zawieszenia w pełnieniu obowiązków, nawet jeszcze przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec tego nauczyciela, o ile sam uzna, że jest to sprawa niecierpiąca zwłoki.

Z uwagi na pojawiające się sytuacje związane z brakiem reakcji organu prowadzącego szkołę w postaci zawieszenia dyrektora szkoły w pełnieniu przez niego obowiązków w szczególności w sprawach niecierpiących zwłoki związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, w art. 85t ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela proponuje się dodanie ust. 1a, zgodnie z którym w takich przypadkach organ sprawujący nadzór pedagogiczny będzie mógł wystąpić z wiążącym wnioskiem do organu prowadzącego szkołę o zawieszenie tego dyrektora w pełnieniu przez niego obowiązków w szkole, jeszcze przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

W związku z wprowadzeniem w art. 85t nowego ust. 1a niezbędne jest wprowadzenie zmiany w art. 91d pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

9. Inne zmiany, w tym o charakterze porządkującym oraz doprecyzowującym

1) Ujednoczenie zasad zatrudniania osób niebędących nauczycielami w przedszkolach i szkołach

Obecnie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przewiduje możliwość zatrudniania w publicznym przedszkolu osoby niebędącej nauczycielem tylko do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania.

Projektowana zmiana ww. przepisu, przewidująca rozszerzenie zakresu zastosowania regulacji na wszystkie zajęcia prowadzone w przedszkolu (a nie tylko zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci), zmierza do ujednolicenia zasad zatrudniania przez dyrektorów publicznych przedszkoli osób niebędących nauczycielami z zasadami obowiązującymi w odniesieniu do publicznych szkół, które są określone obecnie w art. 15 ust. 2 ww. ustawy. Zatrudnienie takich osób będzie mogło nastąpić jedynie w przypadkach gdy dyrektor publicznego przedszkola uzna, że dana osoba posiada przygotowanie odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Jednocześnie dyrektor publicznego przedszkola będzie obowiązany do uzyskania zgody kuratora oświaty na zatrudnienie takiej osoby, co zagwarantuje zatrudnianie jedynie osób dających rękojmię odpowiedzialnej realizacji zadań realizowanych w przedszkolu.

Proponowane rozwiązanie będzie odpowiednio stosowane w przypadku niepublicznych przedszkoli – zgodnie z art. 13 ust. 6 pkt 2 ww. ustawy, oraz innych form wychowania przedszkolnego – zgodnie z art. 13 ust. 7 i art. 32 ust. 9 ww. ustawy.

2) Działalność oddziałów przygotowania wojskowego oraz rekrutacja do ww. oddziałów i szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej

Oddziały przygotowania wojskowego zostały wprowadzone do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 1681, z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Propozycje zawarte w projekcie ustawy w zakresie funkcjonowania oddziałów przygotowania wojskowego, zwanych dalej „OPW”, wynikają z praktyki przeprowadzonych postępowań o wydawanie zezwolenia na utworzenie OPW organom prowadzącym publiczne i niepubliczne szkoły ponadpodstawowe na rok szkolny 2020/2021. Zmiany w zakresie rekrutacji do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej oraz OPW wynikają z faktu, że absolwenci tych szkół i oddziałów, w przypadku podjęcia przez nich decyzji o współpracy z Siłami Zbrojnymi RP, muszą spełniać wymogi kwalifikacyjne niezbędne do podjęcia służby wojskowej.

Proponuje się zatem wprowadzić w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe następujące zmiany:

- 1) w art. 18 w ust. 6 uporządkować terminologię stosowaną w przepisach regulujących funkcjonowanie oddziałów przygotowania wojskowego i wprowadzić pojęcie „zajęcia

z przygotowania wojskowego realizowane w ramach programu szkolenia”, w miejsce pojęcia „zajęcia realizowane w ramach programu szkolenia”;

2) w art. 28a:

- a) wprowadzić zmianę w ust. 5 polegającą na określeniu terminu, w którym organy prowadzące szkoły mogą składać wnioski o zezwolenie na utworzenie OPW. Proponuje się, aby terminem końcowym na składanie wniosków był dzień 31 stycznia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym OPW ma rozpocząć działalność. Praktyka pokazała, że dla organów prowadzących i szkół obecny termin graniczny na składanie wniosków, tj. dzień 31 marca, nie jest korzystny z uwagi na to, że bezpośrednio poprzedza okres egzaminów maturalnych oraz zakończenie roku szkolnego dla uczniów zdających ten egzamin. Istotne jest także, aby szkoła, która otrzymała pozytywną decyzję, miała zapewniony czas na przygotowanie się do rekrutacji na następny rok szkolny. Jednocześnie organ wydający decyzję zezwalającą na utworzenie oddziału powinien wydać tę decyzję jeszcze przed rozpoczęciem postępowania rekrutacyjnego,
- b) w ust. 7 dodać pkt 3, zgodnie z którym organ prowadzący będzie dołączał do wniosku o utworzenie OPW informację o doświadczeniu szkoły w prowadzeniu działalności dydaktyczno-wychowawczej w dziedzinie obronności państwa, na którą Minister Obrony Narodowej może udzielić szkole dotacji celowej, co pozwoli ocenić spełnianie przez wnioskodawcę warunku wprowadzanego w ust. 8a pkt 2 projektu ustawy, albo informację o braku takiego doświadczenia,
- c) w ust. 8 w pkt 2 wprowadzić zmianę polegającą na wpisaniu nazwy nowego podmiotu, który w procedurze administracyjnej będzie opiniował wnioski o zezwolenie na utworzenie oddziałów przygotowania wojskowego. Na podstawie art. 777 w związku z art. 763 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655, z późn. zm.) Wojewódzkie Sztaby Wojskowe zostały zniesione, a kompetencje szefów tych sztabów w procedurze administracyjnej udzielania zgody na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego przejął szef Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji. Zmiana nazwy podmiotu wymienionego w art. 28a ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe jest konieczna z uwagi na podział kompetencji pomiędzy Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji oraz Wojskowe Centra Rekrutacji. Niedokonanie tej zmiany będzie skutkowało opiniowaniem wniosków w postępowaniu administracyjnym przez ten sam podmiot, który będzie wydawał decyzje administracyjne,

- d) dodać nowy ust. 8a, w którym zostaną określone kryteria, którymi Minister Obrony Narodowej powinien kierować się przy wydawaniu zezwolenia na utworzenie OPW, w przypadku gdy liczba wniosków organów prowadzących przekracza limit zezwoleń na dany rok. Przepis ten nie tworzy jednocześnie katalogu zamkniętego. Powyższe pozwoli, szczególnie w początkowym okresie tworzenia OPW w szkołach, na równomierne rozmieszczenie ich w regionach (województwach). W późniejszym okresie rozwiązanie to pozwoli Ministrowi Obrony Narodowej na możliwość szerszego spojrzenia w skali kraju na potrzeby rekrutacyjne występujące w danym regionie, co przełoży się w przyszłości na zwiększanie potencjalnych zasobów rezerw osobowych Sił Zbrojnych RP w tym regionie. Przepis wskazuje na przesłanki, które będą brane pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków, tj. doświadczenie szkoły w prowadzeniu OPW, doświadczenie szkoły w prowadzeniu działalności dydaktyczno-wychowawczej w dziedzinie obronności państwa, np. realizacja przez szkołę programu „Certyfikowane Wojskowe Klasy Mundurowe”. Znaczenie dla resortu obrony narodowej będą również miały efekty, jakie szkoła osiąga przy rekrutacji absolwentów tej szkoły do jednego z rodzajów czynnej służby wojskowej. Ponadto projektowany przepis przewiduje preferowanie w prowadzonym postępowaniu techników, co pozwoli w pierwszej kolejności udzielać zezwoleń na utworzenie OPW w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe (w przypadku wniosku dotyczącego technikum i liceum ogólnokształcącego), których absolwenci w przyszłości z racji wyuczonego zawodu będą bardziej pożądanymi dla Sił Zbrojnych RP, potencjalnie zasilając szeregi korpusu szeregowych i podoficerów, a więc stanowisk specjalistycznych. Powyższe nie zamyka drogi ubiegania się o zezwolenie na utworzenie OPW w liceach ogólnokształcących,
- e) dodać nowy ust. 8b, który określa termin udzielenia zezwolenia. Decyzje o udzieleniu zezwolenia na utworzenie OPW byłyby wydawane nie wcześniej niż po upływie terminu składania wniosków przez organy prowadzące szkoły ponadpodstawowe, tj. po dniu 31 stycznia roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym OPW ma rozpocząć działalność. Takie rozwiązanie ma na celu umożliwienie wyłonienia spośród wniosków złożonych do Ministra Obrony Narodowej szkół z najlepszym potencjałem rekrutacyjnym do jednego z rodzajów czynnej służby wojskowej,
- f) w ust. 10 w pkt 3 wprowadzić zmianę polegającą na wpisaniu nazwy nowego podmiotu, który w procedurze administracyjnej będzie opiniował cofnięcie zezwolenia na utworzenie oddziałów przygotowania wojskowego. Na podstawie art. 777

w związku z art. 763 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, Wojewódzkie Sztaby Wojskowe zostały zniesione, a kompetencje szefów tych sztabów w procedurze administracyjnej cofnięcia zgody na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego przejął szef Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji. Zmiana nazwy podmiotu wymienionego w art. 28a ust. 10 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe jest konieczna z uwagi na podział kompetencji pomiędzy Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji oraz Wojskowe Centra Rekrutacji. Niedokonanie tej zmiany będzie skutkowało wydawaniem negatywnej opinii, której skutkiem jest cofnięcie decyzji administracyjnej przez ten sam podmiot, który wydaje te decyzje – ze względów formalnych dotyczących konsekwencji wejścia w życie rozwiązań legislacyjnych ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, proponuje się aby przepis wszedł w życie dzień po dniu ogłoszenia ustawy,

- g) w ust. 10 dodać pkt 4–7, które rozszerzą katalog przypadków, w których Minister Obrony Narodowej będzie miał możliwość cofnięcia zezwolenia na utworzenie OPW. Zmiana ma celu jednoznaczne wskazanie przypadków, w których Minister Obrony Narodowej będzie mógł cofnąć wcześniej wydane zezwolenie,
- h) nadać nowe brzmienie ust. 11, dzięki czemu zostanie wprowadzone rozwiązanie, które w przypadku cofnięcia zezwolenia przez Ministra Obrony Narodowej umożliwi takie zorganizowanie procesu nauki, aby roczniki, które rozpoczęły naukę w OPW, mogły dokończyć kształcenie w całym cyklu nauczania. Określony w decyzji termin likwidacji OPW musi zawierać datę, po której nabór kandydatów do klasy I OPW nie będzie prowadzony,
- i) w art. 53 uchylić ust. 2a i dodać nowy art. 53a określający zasady sprawowania przez Ministra Obrony Narodowej nadzoru nad realizacją programu szkolenia w OPW. Zgodnie z proponowaną zmianą, Minister Obrony Narodowej nie będzie już sprawował nadzoru pedagogicznego nad realizacją programu (uchylenie art. 53 ust. 2a), lecz będzie sprawował nadzór nad realizacją programu. Sprawowanie nadzoru pedagogicznego jest jednym z głównych zadań kuratora oświaty, który posiada odpowiednie przygotowanie zawodowe, a zadania i kompetencje wykonuje przy pomocy kuratorium oświaty. Resort obrony narodowej nie dysponuje odpowiednim zasobem kadrowym do sprawowania nadzoru pedagogicznego. Dlatego też proponuje się, aby Minister Obrony Narodowej sprawował nadzór nad realizacją programu szkolenia w OPW, a nie – tak jak dotychczas – nadzór pedagogiczny. Minister Obrony Narodowej będzie sprawował nadzór przy pomocy upoważnionych żołnierzy, pracowników Ministerstwa Obrony Narodowej

i pracowników jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez tego Ministra, którzy *de facto* są przygotowani zawodowo do nadzoru nad realizacją szkolenia wojskowego. Nadzór Ministra Obrony Narodowej będzie polegał na obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu zajęć z przygotowania wojskowego realizowanych w ramach programu szkolenia, ocenianiu organizacji tych zajęć, sprawdzaniu warunków realizacji zajęć praktycznych z przygotowania wojskowego, a także udzielaniu pomocy szkołom prowadzącym OPW, w tym pomocy dotyczącej wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia w tych oddziałach przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych. Nadzorowi będzie podlegało w szczególności posiadanie przez szkołę odpowiednio wykwalifikowanej kadry do prowadzenia zajęć z przygotowania wojskowego, realizacja szczegółowych treści szkolenia, miejsce realizowania zajęć z przygotowania wojskowego, formy i metody szkolenia oraz zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków podczas tych zajęć;

- 3) rozszerzyć stosowanie art. 97 ust. 3, który wyłącza ograniczenie związane z określoną liczbą oddziałów w szkole jako czynnika decydującego o utworzeniu stanowiska wicedyrektora, również do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej. Należy podkreślić, że dotychczasowe doświadczenie funkcjonowania szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej wskazuje na konieczność powołania, bez względu na liczbę oddziałów w szkole, wicedyrektora jako osoby wspierającej dyrektora w organizacji bieżącej pracy szkoły oraz zastępującej dyrektora podczas jego nieobecności;
- 4) w art. 109 w ust. 1 dodać pkt 8, w którym zajęcia z przygotowania wojskowego realizowane w OPW zostały wskazane jako jedna z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Należy zauważyć, że zajęcia wynikające z programu szkolenia w OPW są obowiązkowe. Potwierdzenie odbycia szkolenia w OPW jest istotne podczas rekrutacji do uczelni wojskowych (w dalszej perspektywie do uczelni, w których realizowana jest Legia Akademicka);
- 5) w art. 143 w ust. 1 dodać pkt 5, który ma na celu wyłączyć zasadę powszechnej dostępności w stosunku do szkół prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej i OPW. W postępowaniu rekrutacyjnym do wymienionych szkół i OPW będą mogli brać udział jedynie kandydaci posiadający obywatelstwo polskie; ten wymóg będzie dotyczył również uczniów innych szkół lub oddziałów w tej samej szkole, którzy zdecydują się przejść do OPW w trakcie roku szkolnego;

6) w art. 150 w ust. 1 dodać pkt 7, będący konsekwencją zmian wprowadzonych w art. 143 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Przepis nakłada na kandydata obowiązek podania informacji o jego obywatelstwie przy składaniu wniosku o przyjęcie do danej szkoły ponadpodstawowej prowadzonej przez Ministra Obrony Narodowej lub OPW.

3) Realizacja obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i nauki poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego i szkołą

Zmiany w przepisach dotyczących spełniania przez dziecko obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą mają na celu doprecyzowanie warunków udzielania zezwolenia, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz ułatwienie uczniom i ich rodzicom korzystania ze wsparcia szkoły.

Zasadniczo obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego jest realizowany w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego lub oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, natomiast obowiązek szkolny i obowiązek nauki – w szkole. Obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny i obowiązek nauki mogą być też spełniane poza odpowiednio przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej i szkołą w formie tzw. nauczania domowego, na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Dyrektor przedszkola i szkoły (a w przypadku publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne, oraz niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego – osoba kierująca daną inną formą wychowania przedszkolnego), do której dziecko zostało przyjęte, decyduje (w drodze decyzji administracyjnej) o ewentualnej realizacji przez dziecko obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki odpowiednio poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub szkołą. Decyzja jest wydawana zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego. Realizacja ww. obowiązków poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą nie jest nauką poza obowiązującym systemem oświaty. Dziecko jest przyjęte odpowiednio do wybranego

przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły w oparciu o powszechnie obowiązujące przepisy dotyczące przyjmowania uczniów do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i szkół. Tym samym, staje się odpowiednio uczniem przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, do której zostało przyjęte, i jest wpisywane do księgi uczniów. Uczeń realizujący obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w formie tzw. nauczania domowego otrzymuje również świadectwo ze szkoły, do której został przyjęty. Roczna i końcowa klasyfikacja ucznia spełniającego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą odbywa się zgodnie z przepisami rozdziału 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.). Uwzględniając specyfikę realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza szkołą, wynikającą z takiej formy kształcenia i przepisów szczegółowych zawartych w art. 37 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ucznia takiego dotyczą co do zasady przepisy odnoszące się do uczniów spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w szkole.

W projekcie ustawy zaproponowano przywrócenie funkcjonującego wcześniej rozwiązania dotyczącego możliwości wydawania zezwolenia na realizację ww. obowiązków poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego, oddziałem przedszkolnym lub szkołą pod warunkiem, że przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego lub szkoła, do której dziecko zostało przyjęte, znajduje się na terenie województwa, w którym mieszka dziecko. Takie rozwiązanie obowiązywało do dnia 30 czerwca 2021 r. (zostało uchylone na mocy ustawy z dnia 17 marca 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe; Dz. U. poz. 762). Intencją projektowanej zmiany jest urealnienie korzystania ze wsparcia skierowanego do dzieci spełniających obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą. W praktyce możliwość uczestniczenia w szkole w zajęciach, zapewnienie dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych i pomocy dydaktycznych oraz prawo do konsultacji może być realne w przypadku gdy szkoła znajduje się blisko miejsca zamieszkania dziecka. Uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, a także rodzic takiego ucznia, może korzystać ze wsparcia szkoły, której dyrektor wydał stosowane zezwolenie, obejmującego prawo uczestniczenia w tej szkole w zajęciach dodatkowych, zajęciach rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w zajęcia prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności w celu kształtowania ich aktywności i kreatywności oraz w zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego. Ponadto, uczeń objęty realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą ma zapewniony dostęp do podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz pomocy dydaktycznych służących realizacji podstawy programowej

znajdujących się w zasobach szkoły – w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły. Ma również prawo do udziału w konsultacjach umożliwiających przygotowanie do rocznych egzaminów klasyfikacyjnych.

W projekcie ustawy proponuje się również wskazanie terminu złożenia przez rodziców dziecka wniosku o udzielenie zezwolenia na spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki odpowiednio poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub szkołą. Wniosek będzie mógł być złożony w okresie od dnia 1 września do dnia 21 września roku szkolnego, w którym dziecko ma rozpocząć spełnianie ww. obowiązków poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej lub szkołą. Termin ten ma charakter materialnoprawny. Natomiast zezwolenie na realizację ww. obowiązków poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą, będzie wydawane w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku. Takie rozwiązanie zapewni, że dane gromadzone w Systemie Informacji Oświatowej na dzień 30 września będą rzetelnie odzwierciedlały w danym roku szkolnym realizację ww. obowiązków poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą, co pozwoli na optymalne gospodarowanie środkami publicznymi w zakresie podziału części oświatowej subwencji ogólnej.

Warunkiem wydania zezwolenia będzie także posiadanie warunków lokalowych zapewniających możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla wszystkich uczniów, a więc zapewnienie przez przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego lub szkołę, do której dziecko zostało przyjęte, takiej organizacji nauczania, wychowania i opieki, która w każdym czasie umożliwi kontynuację uczniom, którym zostanie cofnięte zezwolenie na realizację ww. obowiązków poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą, nauki w swoim przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole. Wśród nowych przesłanek wydania zezwolenia, przewiduje się również dodanie limitu 50% liczby uczniów korzystających w danej chwili z możliwości realizacji ww. obowiązków poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą. Zgodnie z projektowaną regulacją dyrektor przedszkola albo szkoły nie będzie mógł wydać uczniowi zezwolenia, jeżeli w danym przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego lub szkole ww. limit będzie przekroczony w chwili podejmowania rozstrzygnięcia.

W projekcie ustawy doprecyzowano również przepis dotyczący miejsca przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych zdawanych przez dzieci realizujące obowiązek szkolny i obowiązek nauki poza szkołą – egzaminy te będą zdawane przez ucznia w szkole,

a w przypadku egzaminów klasyfikacyjnych z zajęć z zakresu praktycznej nauki zawodu – w szkole lub innym miejscu wskazanym przez dyrektora tej szkoły. Jednocześnie wprowadzono obowiązek informowania organu sprawującego nadzór pedagogiczny o terminie i miejscu przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych, co najmniej 14 dni przed terminem przeprowadzenia tych egzaminów.

4) Dowożenie uczniów do szkół i placówek

Wychodząc naprzeciw potrzebom niektórych jednostek samorządu terytorialnego, a także uczniów i rodziców, w projekcie ustawy wprowadza się regulacje, zmienione art. 39 ust 4a, pozwalające gminie na zorganizowanie dowozu uczniów w sytuacjach innych niż te, w których gmina ma ustawowy obowiązek. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami, w przypadku ucznia niebędącego uczniem niepełnosprawnym (dowożenie uczniów niepełnosprawnych jest uregulowane odrębnie), gmina ma obowiązek dowiezienia ucznia do szkoły obwodowej i zapewnienia mu opieki podczas transportu w przypadku, gdy uczeń ten mieszka w odległości 3 km (uczniowie klas I–IV szkoły podstawowej) lub 4 km (uczniowie klas V–VIII szkoły podstawowej) od szkoły obwodowej, natomiast jeżeli jest mniejsza odległość to gmina może (nie musi) zorganizować takie dowożenie. Zgodnie z projektowaną zmianą, gmina będzie miała także możliwość, jeżeli taką podejmie decyzję, dowiezienia zarówno ucznia pełnosprawnego, jak i niepełnosprawnego, do każdego typu szkoły, w tym np. do niepublicznej szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego czy szkoły artystycznej, lub do ośrodka, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Jeżeli gmina podejmie decyzję o zorganizowaniu ww. transportu, będzie obowiązana również zapewnić opiekę w czasie przewozu do szkoły lub ww. ośrodka.

5) Uporządkowanie zadań kuratora oświaty poprzez uchylenie przepisu zobowiązującego kuratora oświaty do opracowywania programów wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody

Obecnie obowiązujący przepis art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zobowiązujący kuratora oświaty do opracowywania programów wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), miał zastosowanie w sytuacji, gdy wyodrębnione

na podstawie art. 70a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela w budżecie wojewody środki były przeznaczone na dofinansowanie realizacji wojewódzkich zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków, które obowiązywało do dnia 31 grudnia 2018 r., ze środków wyodrębnionych w budżecie wojewody można było wówczas dofinansować:

- 1) programy kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli o zasięgu wojewódzkim;
- 2) zadania w zakresie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, zlecane uczelniom lub innym podmiotom;
- 3) udział krajowych podmiotów w międzynarodowych projektach i programach doskonalenia zawodowego nauczycieli;
- 4) staże zagraniczne organizowane w ramach współpracy międzynarodowej w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Od dnia 1 stycznia 2019 r. obowiązuje przepis art. 70a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym w budżetach wojewodów wyodrębnia się środki na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa, w łącznej wysokości 12 400 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego. Ze środków tych, wojewoda udziela jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli zatrudniające doradców metodycznych, o których mowa w art. 183 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, dotacji na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego. Przekazanie dotacji następuje na podstawie umowy.

Z powyższych względów proponuje się uchylene art. 51 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

6) Powierzenie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, w przypadku gdy do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata

Z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne dotyczące charakteru prawnego porozumienia organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny w sprawie

powierzenia określonej osobie stanowiska dyrektora szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w projekcie ustawy przewiduje się zmianę tego przepisu. Zmiana ta będzie polegała na określeniu, że jeżeli do konkursu nie zgłosił się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący powierza stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonemu przez siebie kandydatowi, pod warunkiem uzyskania w tym zakresie pozytywnej opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny oraz po zasięgnięciu opinii:

- 1) rady pedagogicznej oraz
- 2) rady szkoły lub placówki oraz
- 3) zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład reprezentatywnych organizacji związkowych, zrzeszających nauczycieli, działających w szkole lub placówce, w której powierza się stanowisko dyrektora.

Zakładowa organizacja związkowa będzie obowiązana wydać opinię w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia organu prowadzącego o wydanie tej opinii.

7) Skład komisji konkursowej w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki (zespołu szkół lub placówek) oraz terminy ogłaszania konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek

Z uwagi na pojawiające się wątpliwości co do możliwości powołania w skład komisji konkursowej, która ma wyłonić dyrektora szkoły lub placówki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, osoby będącej członkiem organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego (jako przedstawiciela organu prowadzącego, o którym mowa w art. 63 ust. 14 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe), w projekcie ustawy proponuje się wprowadzić nowy przepis art. 63 ust. 14a, z którego jednoznacznie będzie wynikało, że w przypadku szkoły i placówki prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego, przedstawicielem organu prowadzącego szkołę lub placówkę może być również członek organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego, wskazany przez ten organ stanowiący.

Ponadto z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne co do liczby przedstawicieli organu sprawującego nadzór pedagogiczny w komisji konkursowej powoływanej w celu

wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład tego zespołu sprawują różne organy, w projekcie ustawy proponuje się dookreślić, że w przypadku konkursu na stanowisko dyrektora zespołu szkół lub placówek, w tym nowo zakładanego zespołu szkół lub placówek, jeżeli nadzór pedagogiczny nad szkołami lub placówkami wchodzącymi w skład zespołu lub łączonymi w zespół sprawują różne organy, przedstawiciele organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 63 ust. 14 pkt 2 ustalają wspólnie te organy.

Jednocześnie w celu zagwarantowania właściwych terminów przeprowadzania postępowań konkursowych na stanowiska dyrektorów szkół i placówek w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie przepisów określających terminy ogłaszania przez organ prowadzący konkursów na ww. stanowiska w związku z upływem kadencji dotychczasowych dyrektorów szkół i placówek. Zgodnie z projektowanymi przepisami organ prowadzący będzie obowiązany ogłosić konkurs nie wcześniej niż z początkiem roku kalendarzowego, w którym upływa kadencja dotychczasowego dyrektora, i nie później niż na dwa miesiące przed upływem tej kadencji. W przypadku natomiast, gdy zostanie powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły lub placówki na podstawie art. 63 ust. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, do czasu powierzenia stanowiska dyrektora szkoły lub placówki zgodnie z ust. 10, organ prowadzący będzie obowiązany ogłosić konkurs nie później niż na dwa miesiące przed upływem okresu, na jaki powierzono pełnienie tych obowiązków.

W związku z wprowadzeniem powyższej zmiany konieczne jest również dokonanie zmiany w art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (uzupełnienie art. 29 ust. 1 pkt 2 tej ustawy o odesłanie do art. 63 ust. 19b – ogłaszanie konkursu będzie kompetencją wójta, burmistrza, prezydenta miasta, zarządu powiatu, zarządu województwa).

8) Odwoływanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora szkoły lub placówki oraz z innego stanowiska kierowniczego

W obecnym stanie prawnym, tj. stosownie do art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, przepisy przewidują możliwość odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego przez organ, który powierzył nauczycielowi to stanowisko, w razie złożenia przez tego nauczyciela rezygnacji. Przy czym złożenie rezygnacji skutkuje odwołaniem nauczyciela ze stanowiska kierowniczego za trzymiesięcznym wypowiedzeniem. Z uwagi na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne, co do możliwości skrócenia trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia przy odwołaniu nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w przypadku złożenia przez niego rezygnacji, w projekcie ustawy proponuje się

wprowadzenie dodatkowej regulacji, zgodnie z którą organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce odwoła nauczyciela z tego stanowiska w przypadku złożenia przez niego rezygnacji, na mocy porozumienia stron, w terminie uzgodnionym przez tego nauczyciela i organ właściwy do jego odwołania.

Ponadto z uwagi na fakt, że w obecnym stanie prawnym przepisy nie rozstrzygają wprost jaka jest podstawa prawna do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego np. w razie likwidacji szkoły lub placówki, likwidacji danego stanowiska kierowniczego w szkole w związku ze zmniejszeniem liczby oddziałów, łączenia szkół lub placówek w zespół czy też rozwiązania zespołu szkół lub placówek, organ właściwy do odwołania nauczyciela z tego stanowiska powołuje się na przepis art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w którym mowa o przypadkach szczególnie uzasadnionych, co może rodzić wątpliwości w praktyce. Z uwagi na powyższe, w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie nowej przesłanki do odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego. Odwołanie ze stanowiska kierowniczego będzie następowało w razie zmian organizacyjnych uzasadniających likwidację danego stanowiska kierowniczego z końcem roku szkolnego, za trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

9) Tworzenie szkół filialnych podporządkowanych szkołom artystycznym

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie rozwiązań umożliwiających tworzenie szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo przez jednostki samorządu terytorialnego za zgodą tego ministra. W obecnym stanie prawnym brak jest regulacji w tym zakresie. W systemie oświaty funkcjonują szkoły filialne szkół artystycznych często o kilkudziesięcioletniej historii, utworzone we wcześniejszym stanie prawnym. Istnieje więc konieczność uporządkowania tej sytuacji określając w przepisach ustawowych zasady zakładania oraz funkcjonowania takich szkół.

Proponowana zmiana zakłada, że utworzenie szkoły filialnej podporządkowanej publicznej szkole artystycznej będzie odbywało się w przypadku szkół prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udzielaną w formie porozumienia zawieranego z jednostką samorządu terytorialnego prowadzącą szkołę. Jest to rozwiązanie analogiczne do rozwiązania dotyczącego zakładania szkoły artystycznej. Zgodnie z art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zakłada

i prowadzi między innymi szkoły artystyczne. W art. 8 ust. 17 tej ustawy określono zaś, że jednostka samorządu terytorialnego może zakładać i prowadzić szkołę artystyczną po zawarciu porozumienia z wymienionym ministrem. Zważywszy na to, że dla szkół artystycznych nie określa się obwodów, w projekcie ustawy wskazano, że w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego szkoła filialna może być utworzona wyłącznie na obszarze tej jednostki.

Utworzenie szkoły filialnej podporządkowanej publicznej szkole artystycznej będzie rozwiązaniem stosowanym w sytuacji wyjątkowej. Uzasadnienie dla wyrażenia zgody na założenie szkoły filialnej może wynikać wyłącznie z istotnych trudności w dostępie do kształcenia artystycznego, ze względu na istniejącą sieć szkół artystycznych danego typu funkcjonujących w danym regionie. Utworzenie szkoły filialnej, podobnie jak ma to miejsce w przypadku zakładania szkoły artystycznej, musi zostać również poprzedzone weryfikacją warunków logistyczno-sprzętowych takiej szkoły oraz kadry dydaktycznej przewidzianej do prowadzenia w szkole filialnej zajęć edukacyjnych artystycznych. Efektywność prowadzenia zajęć edukacyjnych artystycznych w poszczególnych typach szkół artystycznych jest uzależniona między innymi od zapewnienia specyficznych, właściwych danym zajęciom warunków związanych na przykład z określoną akustyką sal dydaktycznych (np. indywidualne zajęcia instrumentalne albo zbiorowe zajęcia chóru czy orkiestry w szkołach muzycznych) oraz określonym, niezbędnym sprzętem. Niezwykle istotna jest również weryfikacja wymogu zapewnienia kadry dydaktycznej posiadającej wymagane kwalifikacje.

W projekcie ustawy założono, że możliwość tworzenia i prowadzenia szkół filialnych będzie dotyczyła niektórych typów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, zważywszy na efektywność i niezbędne warunki kształcenia artystycznego w poszczególnych typach szkół artystycznych. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie mógł, w drodze rozporządzenia, określić typy publicznych szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, które – za zgodą tego ministra – będą mogły posiadać szkoły filialne (dot. zmiany art. 112a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe).

Podobnie jak w istniejących już w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe regulacjach dotyczących tworzenia szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom podstawowym (art. 95 ust. 4 i 5 ww. ustawy) proponowana szkoła filialna będzie podporządkowana publicznej szkole artystycznej. Jednej szkole artystycznej będą mogły być podporządkowane nie więcej niż dwie szkoły filialne. Rozwiązanie to nie tylko zapewni spójność regulacji ustawowych w odniesieniu do szkół ogólnokształcących i szkół

artystycznych, ale również umożliwi odpowiednią efektywność funkcjonowania szkoły wraz z podporządkowanymi jej filiami. Jedynie w przypadku słabo rozwiniętej sieci szkół artystycznych na obszarze jednostki samorządu terytorialnego o rozległym obszarze, przekraczającym 2500 km², na którym funkcjonuje tylko jedna publiczna szkoła artystyczna określonego typu, dopuszcza się możliwość podporządkowania jednej szkole artystycznej nie więcej niż czterech szkół filialnych.

W szkole filialnej podporządkowanej publicznej szkole artystycznej będą realizowane albo wszystkie zajęcia edukacyjne określone w przepisach określających ramowe plany nauczania szkół artystycznych (wydanych na podstawie art. 47 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) albo część zajęć będzie realizowana w publicznej szkole artystycznej, której podporządkowana jest szkoła filialna. Zakres zajęć realizowanych w szkole filialnej będzie uzależniony od warunków wynikających z rzeczywistych potrzeb związanych z ulokowaniem szkoły filialnej w stosunku do macierzystej szkoły artystycznej oraz warunków zapewnionych w siedzibie szkoły filialnej. Dopuszcza się więc możliwość, aby na przykład w szkole muzycznej zajęcia indywidualne odbywały się w szkole filialnej, zaś zajęcia zbiorowe w publicznej szkole artystycznej.

Wskutek wprowadzania przedmiotowego rozwiązania w projekcie ustawy uzupełniono również regulację odnoszącą się do aktu założycielskiego szkoły artystycznej (zmiany dot. art. 88 ust. 2b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe), uprawnień dyrektora takiej szkoły (zmiany dot. art. 68 ust. 8 ww. ustawy) oraz zasad tworzenia i używania nazwy szkoły artystycznej filialnej (zmiany dot. art. 113 pkt 3a ww. ustawy).

Dodatkowo zakres przedmiotowy zawartego w art. 113 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe upoważnienia dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowej organizacji szkół i placówek artystycznych uzupełnia się o tryb nadawania imienia zespołowi szkół artystycznych. W tradycji szkolnictwa artystycznego ukształtował się zwyczaj, zgodnie z którym nie tylko poszczególne zespoły szkół funkcjonują z nadanym imieniem. Wynika to m.in. z faktu, że często to cały zespół szkół, a nie wchodzące w jego skład szkoły, jest identyfikowany przez społeczność lokalną. Przykładowo, tradycyjnie zespół składający się ze szkoły muzycznej I stopnia i szkoły muzycznej II stopnia może nosić nazwę „Szkoła Muzyczna I i II stopnia” (analogicznie do przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych). W takich przypadkach jest uzasadnione nadawanie imienia również zespołowi szkół artystycznych.

10) Rekrutacja uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowanie ich na kształcenie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia

W projekcie ustawy wprowadza się zmiany doprecyzowujące kwestie rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na kształcenie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia. W tym przypadku będą miały zastosowanie te same przepisy, które stosuje się w odniesieniu do szkół publicznych, tj. art. 120a i art. 130 ust. 7a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Zgodnie z projektowanymi zmianami do klasy I niepublicznej branżowej szkoły I stopnia będą przyjmowani młodociani pracownicy na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej i umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu. Załącznikiem do umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu będą ustalenia pracodawcy zatrudniającego młodocianych w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu i dyrektora szkoły, do której pracodawca kieruje młodocianego pracownika na kształcenie teoretyczne. Zakres tych ustaleń uregulowany został w art. 120a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

11) Obowiązek stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki

Zmiana ma charakter porządkujący. W projekcie ustawy wprowadza się obowiązek stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, tj. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki. W praktyce przedszkola, szkoły i placówki niepubliczne przy organizacji krajoznawstwa i turystyki, w tym wycieczek szkolnych, stosują przepisy wymienionego rozporządzenia, mimo że dotyczy ono wyłącznie przedszkoli, szkół i placówek publicznych.

12) Ustalanie oceny pracy dyrektora szkoły w przypadku brak uzyskania porozumienia organu sprawującego nadzór pedagogiczny z organem prowadzącym szkołę w zakresie końcowej oceny pracy tego dyrektora

W obecnym stanie prawnym, tj. zgodnie z art. 6a ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy, dokonuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, a w przypadku gdy organ prowadzący szkołę jest jednocześnie organem sprawującym nadzór pedagogiczny – oceny dokonuje ten organ. W przypadku placówek doskonalenia nauczycieli oceny pracy dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli przez okres co najmniej 6 miesięcy dokonuje kurator oświaty w porozumieniu z organem prowadzącym placówkę.

W związku z pojawiającymi się sytuacjami związanymi z niemożliwością zakończenia procedury oceniania pracy dyrektora szkoły przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – przez kuratora oświaty, z uwagi na nieuzyskanie porozumienia z organem prowadzącym co do ostatecznej oceny, jak również nieprzekazanie przez organ prowadzący oceny częściowej dotyczącej wykonywania przez dyrektora zadań, których nadzorowanie pozostaje w jego kompetencjach, w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie rozwiązania, zgodnie z którym w przypadku, gdy organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – kurator oświaty, nie uzyska porozumienia z organem prowadzącym szkołę albo placówkę w sprawie oceny pracy dyrektora w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu oceny, rozstrzygnięcie w tej sprawie podejmie odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny albo kurator oświaty po uprzednim rozpatrzeniu stanowiska organu prowadzącego szkołę albo placówkę doskonalenia nauczycieli.

13) Zmiana dotycząca okresu za jaki jest dokonywana ocena pracy nauczycieli

Z dniem 1 września 2022 r. wszedł w życie przepis art. 6a ust. 1de ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym oceny pracy nauczyciela, o którym mowa w ust. 1dd ustawy, tj. nauczyciela mianowanego, który zamierza ubiegać się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego, dokonuje się za okres ostatnich 3 lat pracy przed dokonaniem tej oceny. W związku z pojawiającymi się wątpliwościami dotyczącymi ustalania 3-letniego okresu pracy podlegającego ocenie w sytuacji dłuższych nieobecności nauczyciela w pracy, np. z powodu korzystania z urlopu dla poratowania zdrowia, proponuje się doprecyzowanie tego przepisu, zgodnie z którym do 3-letniego okresu pracy podlegającego ocenie nie

są wliczane okresy usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela w pracy, trwającej dłużej niż 3 miesiące.

Ponadto w projekcie ustawy proponuje się skrócenie okresu pracy podlegającego ocenie w przypadku nauczycieli, którzy w ostatnich 3 latach pracy przed dokonaniem oceny, przed podjęciem pracy w szkole byli odpowiednio:

- 1) zatrudnieni na stanowisku nauczyciela w publicznej placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówce doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, publicznej placówce doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, lub publicznej placówce doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o których mowa odpowiednio w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub
- 2) skierowani przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pracy w szkołach europejskich, lub
- 3) zatrudnieni na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje pedagogiczne, lub
- 4) urlopowani lub zwolnieni z obowiązku świadczenia pracy.

W przypadku tych nauczycieli ocena pracy w związku z ubieganiem się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego będzie dokonywana za okres pracy w szkole, jednak nie krótszy niż 9 miesięcy.

14) Objęcie nauczycieli zatrudnionych w okręgowych ośrodkach wychowawczych przepisami rozporządzenia wydawanego przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela

Zaproponowana zmiana w art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela ma charakter dostosowujący do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700), którą utworzone zostały okręgowe ośrodki wychowawcze. W ustawie tej w art. 361 w pkt 2 zostało odpowiednio zmienione brzmienie upoważnienia zawartego w art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w celu objęcia nauczycieli zatrudnionych w okręgowych ośrodkach wychowawczych przepisami rozporządzenia wydawanego przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, na takich samych zasadach jak nauczycieli zatrudnionych w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich. Zmiana ta weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ustawy, tj. z dniem 13 sierpnia 2022 r. Następnie ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy –

Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1730) przepis upoważniający zawarty w art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela z dniem 1 września 2022 r. otrzymał nowe brzmienie. Brzmienie to, z uwagi na równoległe prace nad projektami ustaw nowelizujących, w tym w zakresie art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, nie uwzględnia okręgowych ośrodków wychowawczych. Dlatego też celem zmiany zaproponowanej w art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela jest objęcie nauczycieli zatrudnionych w okręgowych ośrodkach wychowawczych przepisami rozporządzenia wydawanego przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela – zgodnie z właściwością.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się bezterminowe zachowanie w mocy dotychczasowych rozporządzeń wydanych na podstawie art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Natomiast w przypadku rozporządzenia wydanego przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela w stosunku do nauczycieli zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich dotychczasowe rozporządzenie zachowa moc nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

15) Doprecyzowanie kwestii odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela przez osoby rozpoczynające pracę w szkole nieposiadające przygotowania pedagogicznego

W zakresie awansu zawodowego nauczycieli z dniem 1 września 2022 r. w art. 9a ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela na mocy ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw wprowadzone zostało rozwiązanie, zgodnie z którym nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego, zwany dalej „nauczycielem początkującym”, zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami odbywa przygotowanie do zawodu nauczyciela w wymiarze, o którym mowa w art. 9ca ust. 1, 2 albo 4 ustawy. W związku z wprowadzonymi zmianami pojawiły się wątpliwości w zakresie możliwości odbywania przygotowania do zawodu nauczyciela przez nauczyciela zatrudnionego na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy, tj. nauczyciela zatrudnionego w szczególnych przypadkach uzasadnionych potrzebami szkoły, legitymującego się wymaganym poziomem wykształcenia, lecz nieposiadającego przygotowania pedagogicznego, który zobowiązał się

do uzyskania przygotowania pedagogicznego w trakcie pierwszego roku pracy w szkole. W związku z powyższym proponuje się doprecyzowanie art. 9a ust. 2 ustawy, tak aby nie budziła wątpliwości możliwość odbywania przez tego nauczyciela przygotowania do zawodu nauczyciela.

16) Uelastycznienie ustalania dostępności nauczyciela w szkole dla niektórych grup nauczycieli

Zgodnie z art. 42 ust. 2f ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, dodanym ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, który wszedł w życie z dniem 1 września 2022 r., w ramach zajęć i czynności, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, nauczyciel jest obowiązany do dostępności w szkole w wymiarze 1 godziny tygodniowo, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć – w wymiarze 1 godziny w ciągu 2 tygodni, w trakcie której, odpowiednio do potrzeb, prowadzi konsultacje dla uczniów, wychowanków lub ich rodziców. Wprowadzone rozwiązanie wymaga uelastycznienia w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w bardzo niskim wymiarze zajęć, w przypadku których dostępność mogłaby być realizowana w odpowiednio niższym wymiarze, w zależności od potrzeb. Proponuje się, aby w przypadku nauczyciela, który prowadzi zajęcia dydaktyczne, wychowawcze lub opiekuńcze bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz w wymiarze niższym niż 6 godzin tygodniowo, wymiar dostępności nauczyciela w szkole ustalał dyrektor szkoły odpowiednio do potrzeb. Ustalając ten wymiar dyrektor szkoły musi mieć jednak na uwadze, że nie może być on wyższy od wymiaru określonego w art. 42 ust. 2f ww. ustawy, zaś dostępność nauczyciela w szkole oraz inne zajęcia i czynności realizowane przez nauczyciela w ramach stosunku pracy nie mogą przekraczać obowiązującego tego nauczyciela maksymalnego tygodniowego wymiaru czasu pracy.

Takie same zasady ustalania wymiaru dostępności nauczyciela w szkole proponuje się wprowadzić dla nauczyciela, który w ramach stosunku pracy prowadzi wyłącznie zajęcia w formach pozaszkolnych lub zajęcia w szkole dla dorosłych, branżowej szkole II stopnia lub szkole policealnej, bez względu na wymiar zatrudnienia. Z uwagi na specyfikę pracy w tych jednostkach zasadne jest bowiem bardziej elastyczne ustalanie dostępności nauczyciela w szkole, odpowiednio do potrzeb, np. w przypadku kształcenia w formach pozaszkolnych zasadne może być ustalenie tego wymiaru w innych okresach niż 1 tydzień.

17) Zwolnienie nauczycieli języka obcego zawodowego z obowiązku realizacji szkoleń branżowych u pracodawców

Zaproponowano, aby nauczyciele realizujący wyłącznie obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu treści nauczania ujętych w jednostce efektów kształcenia pn. „język obcy zawodowy” zostali zwolnieni z obowiązkowego szkolenia branżowego realizowanego w rzeczywistych warunkach pracy. Takie rozwiązanie uzasadnione jest specyfiką prowadzonych przez nich zajęć edukacyjnych, które opierają się na nauczaniu specjalistycznego słownictwa (w języku obcym nowożytnym) umożliwiającego wykonywanie czynności zawodowych, a nie na nauczaniu umiejętności związanych stricte z wykonywaniem zadań zawodowych.

18) Zmiany w zakresie wymogów dotyczących dopuszczania do użytku szkolnego podręczników z zakresu kształcenia ogólnego

Zaproponowane w art. 22ao ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zmiany wynikają z konieczności doprecyzowania warunków, jakie powinien spełniać podręcznik do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego dopuszczony do użytku szkolnego. Należy podkreślić, że zadaniem takiego podręcznika jest zaznajomienie uczniów z nowymi dla nich treściami nauczania określonymi dla danego etapu edukacyjnego, ich porządkowanie i utrwalanie oraz kształtowanie umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Opracowania typu repetycyjnego (repetytoria) służą natomiast powtarzaniu i utrwalaniu treści nauczania i są ukierunkowane na wykonywanie zadań typu egzaminacyjnego, a zatem repetytoria należy traktować jako materiał edukacyjny zastępujący lub uzupełniający podręcznik. Podręcznik jest środkiem dydaktycznym wspierającym uczniów w nabywaniu umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, a więc sposób jego opracowania nie powinien być uzależniony od formuły egzaminu ósmoklasisty lub egzaminu maturalnego i podporządkowany wyłącznie ćwiczeniu technik rozwiązywania zadań egzaminacyjnych.

Zmiany dotyczące podręczników wejdą w życie z dniem 1 września 2023 r. tak, aby umożliwić wydawcom weryfikację podręczników pod kątem nowych wymagań oraz zakończenie wszczętych postępowań w sprawie dopuszczenia podręczników na dotychczasowych warunkach.

19) Możliwość zwolnienia ucznia z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ze względu na posiadane doświadczenie zawodowe

Biorąc pod uwagę, że coraz więcej uczniów szkół ponadpodstawowych w trakcie nauki w szkole podejmuje pracę w zawodzie, zasadnym jest, aby dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia praktycznej nauki zawodu w części, analogicznie jak ma to miejsce w przypadku słuchaczy branżowych szkół II stopnia oraz szkół policealnych. Szczegółowe przypadki, w których dyrektor szkoły będzie mógł zwolnić ucznia z obowiązku odbycia części praktycznej nauki zawodu, zostaną określone w przepisach wydanych na podstawie art. 44zb ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

W celu ujednolicenia brzmienia art. 44d i art. 44t ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w art. 44t tej ustawy wprowadzono zmianę porządkującą.

20) Zmiany w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej mające charakter porządkujący i doprecyzowujący

W projekcie ustawy proponuje się zmianę w art. 3 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, która ma charakter porządkujący i doprecyzowujący. Obecne brzmienie przepisu nie uwzględnia osób zatrudnionych na podstawie art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, które są wymienione w innych przepisach ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, np. w art. 29 ust. 3. Również w przypadku art. 29 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej właściwe jest wskazanie wszystkich osób wymienionych w art. 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, bez wyłączenia osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

21) Ustalanie wskaźnika zwiększającego, służącego do obliczania wysokości dotacji dla publicznych szkół prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, na podstawie wydatków bieżących z lat, w których szkoły samorządowe uczestniczyły w programie *Laboratoria przyszłości*

Zakres objęty projektowanym przepisem art. 100a pkt 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.) obecnie jest uregulowany w § 10aa rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia

funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493, z późn. zm.) i dotyczy wsparcia udzielanego na podstawie uchwały nr 129 Rady Ministrów z dnia 29 września 2021 r. sprawie wsparcia na realizację inwestycyjnych zadań jednostek samorządu terytorialnego polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury – „Laboratoria przyszłości” podjętej na podstawie art. 65 ust. 28 tej ustawy. Ze względu na to, że ww. rozporządzenie ma czasowy charakter obowiązywania oraz nie uregulowano w nim kwestii odnoszących się do wsparcia udzielanego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 65 ust. 36 tej ustawy, tj. „Laboratoria przyszłości 2.0” konieczne jest kompleksowe uregulowanie tej materii na poziomie ustawowym, poprzez nowelizację ustawy.

Wprowadzenie tego przepisu jest niezbędne, aby zapobiec przekazywaniu przez jednostki samorządu terytorialnego publicznym szkołom prowadzonym przez osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego, zwiększonej dotacji, o której mowa w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, za okres od dnia 1 stycznia 2022 r. Wysokość tej dotacji jest ustalana z uwzględnieniem wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 i 2 tej ustawy, czyli z uwzględnieniem m.in. wydatków bieżących poniesionych w związku z funkcjonowaniem szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zwiększenie to miałyby związek z realizacją zadań finansowanych ze środków wsparcia udzielanego zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 65 ust. 28 i 36 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. (program „Laboratoria przyszłości”), w tym również na pokrycie wydatków bieżących. W przypadku wydatkowania przez jednostki samorządu terytorialnego, środków pozyskanych na podstawie ww. przepisów, wydatki pokryte z tych środków musiałyby być (jeśli zostaną zaklasyfikowane jako wydatki bieżące) uwzględniane przy ustalaniu wartości wskaźnika zwiększającego służącego do ustalania wysokości dotacji, o której mowa w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych i tym samym przekazać dotację w wyższej wysokości niż gdyby nie pozyskały tych środków.

22) Rozwiązania o charakterze przejściowym w zakresie dokonywania oceny pracy nauczycieli

Proponuje się dodanie nowych rozwiązań o charakterze przejściowym zawartych w art. 8 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw. W art. 8 proponuje się dodanie ust. 3, w którym uregulowany zostanie okres, za jaki dokonywana jest ocena pracy nauczycieli mianowanych ubiegających się o stopień nauczyciela

dyplomowanego, którzy przed dniem 1 września 2022 r. w ciągu ostatnich 3 lat przed dokonaniem oceny pracy zmienili miejsce zatrudnienia. Ponieważ w przypadku tej grupy nauczycieli nie będzie możliwe dokonanie wstecz oceny pracy w poprzednich miejscach zatrudnienia i uwzględnianie tej oceny w ocenie pracy, o której mowa w art. 6a ust. 1dd ustawy – Karta Nauczyciela proponuje się, aby ocena pracy mogła być dokonana za okres krótszy niż 3 lata pracy przed dokonaniem tej oceny, jednak nie krótszy niż 9 miesięcy. W ocenie tej nie będzie uwzględniana ocena pracy z poprzedniego miejsca zatrudnienia, w którym nauczyciel zakończył pracę przed dniem 1 września 2022 r., chyba że nauczyciel wystąpił do dyrektora szkoły z wnioskiem o uwzględnienie tej oceny.

23) Rozwiązania o charakterze przejściowym dotyczące skrócenia stażu na stopień nauczyciela mianowanego dla nauczycieli z dziesięcioletnim okresem pracy w szkole

Ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw liczba stopni awansu zawodowego została zmniejszona do dwóch: nauczyciel mianowany oraz nauczyciel dyplomowany. Do czasu uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego nauczyciel jest nauczycielem początkującym. Ponadto, skrócono o dwa lata okres, po którym nauczyciel może uzyskać stopień nauczyciela mianowanego.

W związku z likwidacją stopnia nauczyciela kontraktowego w ww. ustawie zostały wprowadzone przepisy przejściowe dla nauczycieli, którzy uzyskali już ten stopień. Zgodnie z przepisami przejściowymi zawartymi w art. 10 ust. 1 i 2 ww. ustawy nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, stopień nauczyciela mianowanego uzyskują według przepisów dotychczasowych, z tym że jeżeli przed dniem 1 września 2021 r. nie rozpoczęli oni stażu na stopień nauczyciela mianowanego, wymiar stażu na stopień nauczyciela mianowanego, o którym mowa w art. 9c ust. 1 pkt 2, art. 9c ust. 2 i art. 9d ust. 9 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022 r., skraca się o rok. W przypadku zatem odbywania przez nauczyciela stażu w podstawowym wymiarze, staż ten po skróceniu będzie trwał rok i 9 miesięcy.

Mając na uwadze zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela w zakresie ubiegania się o stopień nauczyciela mianowanego w projekcie ustawy proponuje się, aby nauczyciele, którzy przed dniem 1 września 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego i którzy posiadają co najmniej dziesięcioletni okres pracy w szkole, lecz przed dniem 1 września 2022 r. nie rozpoczęli stażu na stopień nauczyciela mianowanego,

mogli odbyć ten staż w wymiarze 9 miesięcy. Nauczyciele ci będą sami podejmowali decyzję, czy chcą odbyć staż w wymiarze skróconym do 9 miesięcy, czy tak jak pozostali nauczyciele w wymiarze rok i 9 miesięcy.

W projekcie ustawy zaproponowano, aby powyższe rozwiązanie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, tak aby grupa nauczycieli spełniających warunki, o których mowa w dodawanym art. 10 ust. 2a ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw, mogła jak najszybciej odbywać staż na stopień nauczyciela mianowanego w skróconym wymiarze trwającym 9 miesięcy.

24) Poszerzenie rozwiązań o charakterze przejściowym w zakresie ubiegania się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego

Projekt ustawy przewiduje poszerzenie przepisów przejściowych w zakresie awansu zawodowego nauczycieli wprowadzonych ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw.

Nauczyciele mianowani, którzy przed odpowiednio:

- 1) zatrudnieniem na stanowisku nauczyciela w publicznej placówce doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym, publicznej placówce doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, publicznej placówce doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych, którzy nauczają w szkołach rolniczych, lub publicznej placówce doskonalenia nauczycieli przedmiotów zawodowych o zasięgu ogólnokrajowym, o których mowa odpowiednio w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. b, ust. 6, ust. 7 pkt 2 i ust. 14 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, lub
- 2) skierowaniem przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do pracy w szkołach europejskich, lub
- 3) zatrudnieniem na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje pedagogiczne, lub
- 4) urlopowaniem lub zwolnieniem z obowiązku świadczenia pracy

– pracowali w szkole na stanowisku nauczyciela w okresie ostatnich 3 lat przed złożeniem wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego, lecz pracę tę zakończyli przed dniem 1 września 2022 r., mogą nie mieć możliwości spełnienia warunku, o którym mowa w art. 9b ust. 1c ustawy. W związku z powyższym proponuje się, aby do dnia 31 sierpnia 2025 r. warunek ten nie był stosowany w odniesieniu do ww. nauczycieli.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) zmian, które wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia:
 - a) będących konsekwencją wejścia w życie rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny,
 - b) dotyczących oceny pracy oraz awansu zawodowego nauczycieli,
 - c) dotyczących uelastycznienia ustalania dostępności nauczyciela w szkole dla niektórych grup nauczycieli,
 - d) dotyczących zwolnienia nauczycieli języka obcego zawodowego z obowiązku realizacji szkoleń branżowych u pracodawców. Ustalenie możliwie najszybszego terminu wejścia w życie projektowanego przepisu wynika z potrzeby jak najwcześniejszego uporządkowania kwestii dotyczących szkoleń branżowych nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i nauczycieli praktycznej nauki zawodu;
- 2) zmian, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., dotyczących:
 - a) działalności prowadzonej w szkole lub placówce przez stowarzyszenia i inne organizacje, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki,
 - b) opiniowania arkuszy organizacji publicznych przedszkoli, publicznych szkół i publicznych placówek artystycznych;
- 3) zmian, które wejdą w życie z dniem 1 września 2023 r. dotyczących:
 - a) rekrutacji do szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej i oddziałów przygotowania wojskowego jedynie kandydatów posiadających obywatelstwo polskie oraz obowiązku podania informacji o obywatelstwie kandydata przy składaniu wniosku o przyjęcie do tych szkół,
 - b) warunku udzielenia zezwolenia na spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w przypadku gdy przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego lub szkoła, do której dziecko zostało przyjęte, posiada warunki lokalowe zapewniające możliwość prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla wszystkich uczniów przyjętych do przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego i szkoły),
 - c) wymagań dotyczących posiadania obywatelstwa polskiego przez uczniów, którzy zostali zrekrutowani do szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez

Ministra Obrony Narodowej albo oddziałów przygotowania wojskowego i rozpoczną naukę 1 września 2023 r.,

- d) rekrutacji uczniów będących młodocianymi pracownikami do niepublicznych branżowych szkół I stopnia oraz kierowania ich na kształcenie teoretyczne w niepublicznej branżowej szkole I stopnia,
- e) obowiązku stosowania przez niepubliczne przedszkola, szkoły i placówki przepisów wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, tj. rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki,
- f) wymogów dopuszczania do użytku szkolnego podręczników z zakresu kształcenia ogólnego.

Jednocześnie w projekcie ustawy przewiduje się wprowadzenie regulacji przejściowych:

- 1) w odniesieniu do postępowań w sprawie wydania zezwolenia na utworzenie oddziału przygotowania wojskowego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe;
- 2) w odniesieniu do zezwoleń na spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą, wydanych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Zezwolenia te pozostają w mocy, z tym że egzaminy klasyfikacyjne dla uczniów, którym wydano te zezwolenia, będą przeprowadzane już według nowych zasad, tj. w szkole, a w przypadku egzaminów klasyfikacyjnych z zajęć z zakresu praktycznej nauki zawodu – w szkole lub innym miejscu wskazanym przez dyrektora szkoły. W przypadku tych zezwoleń na dyrektorze szkoły będzie ciążył obowiązek poinformowania organu sprawującego nadzór pedagogiczny o terminie i miejscu przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych co najmniej 14 dni przed terminem przeprowadzenia tych egzaminów;
- 3) w odniesieniu do wniosków o wydanie zezwolenia na spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym w szkole podstawowej, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem

wejścia w życie projektowanej ustawy. Wnioski te będą rozpatrywane zgodnie z dotychczasowymi przepisami, z tym że – analogicznie jak w przypadku zezwoleń wydanych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy – egzaminy klasyfikacyjne dla uczniów, którym wydano zezwolenie na podstawie ww. wniosków, będą przeprowadzane już według nowych zasad, tj. w szkole, a w przypadku egzaminów klasyfikacyjnych z zajęć z zakresu praktycznej nauki zawodu – w szkole lub innym miejscu wskazanym przez dyrektora szkoły. W tej sytuacji na dyrektorze szkoły będzie również ciążył obowiązek poinformowania organu sprawującego nadzór pedagogiczny o terminie i miejscu przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych co najmniej 14 dni przed terminem przeprowadzenia tych egzaminów;

- 4) w odniesieniu do wprowadzanego limitu wydawanych zezwoleń, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (por. zmiana art. 37 ust. 2 pkt 1c tej ustawy), przewidziano regulację przejściową, zgodnie z którą wydanie nowego zezwolenia przez dyrektora przedszkola lub szkoły, w których liczba uczniów – według stanu na dzień 1 września 2023 r. – realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza przedszkolem, inną formą wychowania przedszkolnego lub szkołą, będzie przekraczała 50% uczniów danego przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego lub szkoły, będzie możliwe dopiero po dostosowaniu liczby uczniów realizujących tzw. edukację domową do wyżej wskazanego limitu. Przepis ten umożliwi zatem kontynuowanie kształcenia dzieci w ramach edukacji domowej, które uzyskały zezwolenie przed dniem 1 września 2023 r., także w tych przypadkach gdy w danej szkole limit dzieci kształcących się w tej formule byłby przekroczony. Dopóki limit dzieci kształcących się w ramach tzw. edukacji domowej będzie przekroczony, dyrektor przedszkola lub szkoły nie będzie uprawniony do wydania nowych zezwoleń;
- 5) w odniesieniu do rekrutacji do szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez Ministra Obrony Narodowej i oddziałów przygotowania wojskowego w zakresie posiadania przez kandydatów obywatelstwa polskiego oraz obowiązku podania informacji o obywatelstwie kandydata przy składaniu wniosku o przyjęcie do tych szkół; wymóg będzie stosowany po raz pierwszy w postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2024/2025;
- 6) w zakresie braku stosowania wymogu dotyczącego obywatelstwa polskiego wobec uczniów, którzy zostali przyjęci do szkół ponadpodstawowych prowadzonych przez

Ministra Obrony Narodowej albo oddziałów przygotowania wojskowego przed dniem 1 września 2023 r.;

- 7) w odniesieniu do regulacji dotyczących dowożenia uczniów w przepisie przejściowym przesądzone, że bezpłatny transport i opieka zorganizowane na podstawie dotychczasowych przepisów (tj. art. 39 ust. 3 pkt 2 lub ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) mogą nadal odbywać się zgodnie z tymi przepisami, nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2023 r.;
- 8) w odniesieniu do regulacji dotyczących stanowisk kierowniczych w szkołach i placówkach nowe rozwiązania nie będą miały zastosowania do:
 - a) konkursów na stanowiska dyrektorów szkół lub placówek ogłoszonych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,
 - b) kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki wyłonionego w wyniku konkursu przeprowadzonego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, jak również do kandydata na stanowisko dyrektora szkoły lub placówki ustalonego na podstawie art. 63 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy,
 - c) odwołania nauczyciela ze stanowiska kierowniczego na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w przypadku gdy przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy została wydana opinia, o której mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 tej ustawy,
 - d) postępowań dotyczących oceny pracy dyrektora szkoły lub placówki oraz dyrektora placówki doskonalenia nauczycieli wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy;
- 9) w odniesieniu do zajęć prowadzonych w dniu 1 stycznia 2023 r. w ramach działalności podjętej przez stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe; dyrektor szkoły lub placówki w terminie do dnia 28 lutego 2023 r. będzie obowiązany do przekazania kuratorowi oświaty lub specjalistycznej jednostce nadzoru programu tych zajęć oraz materiałów wykorzystywanych do realizacji tych zajęć wraz z opiniami rady szkoły lub placówki i rady rodziców w celu wydania opinii dotyczącej zgodności programu tych zajęć z przepisami prawa. W przypadku negatywnej opinii kuratora oświaty lub specjalistycznej jednostki nadzoru, ww. zajęcia będą mogły być prowadzone nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2023 r.;

- 10) w odniesieniu do zajęć prowadzonych w dniu 1 stycznia 2023 r. w ramach innej działalności podjętej przez stowarzyszenie lub inną organizację, o których mowa w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, mogą one prowadzić tę działalność na podstawie zgody uzyskanej zgodnie z dotychczasowymi przepisami, nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2023 r.;
- 11) w odniesieniu do procedury likwidacji szkół oraz tworzenia lub zmiany struktury zespołów publicznych szkół lub placówek nowe regulacje nie będą dotyczyły spraw, w których przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy podjęto już:
- a) uchwałę o zamiarze likwidacji szkoły lub placówki,
 - b) uchwałę o połączeniu szkół lub placówek w zespół albo włączenia do zespołu szkół lub placówek;
- 12) w odniesieniu do regulacji dotyczących tworzenia szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne prowadzonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego albo jednostkę samorządu terytorialnego wprowadza się możliwość kontynuowania działalności przez istniejące w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy szkoły filialne, o ile do dnia 31 grudnia 2022 r.:
- a) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, potwierdzi podporządkowanie szkoły filialnej szkole artystycznej realizującej wyłącznie kształcenie artystyczne – w przypadku szkoły artystycznej prowadzonej przez tego ministra,
 - b) jednostka samorządu terytorialnego prowadząca szkołę artystyczną zawrze z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego porozumienie w sprawie dalszego działania szkoły filialnej.
- W przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa wyżej, szkoła filialna podporządkowana szkole artystycznej ulegnie likwidacji z dniem 31 sierpnia 2023 r.;
- 13) w odniesieniu do zmian dotyczących dopuszczania do użytku szkolnego podręczników do kształcenia ogólnego, w tym do kształcenia specjalnego, przewiduje się, że podręczniki dopuszczone do użytku szkolnego przed dniem 1 września 2023 r. zachowują status dopuszczonych do użytku szkolnego, zaś do postępowań w sprawach o dopuszczenie do użytku szkolnego tych podręczników wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2023 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.

Ponadto w projekcie ustawy przewidziano, że rozwiązanie wprowadzane w art. 44d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty będzie stosowane także do uczniów klas

dotychczasowego czteroletniego technikum, które będą funkcjonować w systemie oświaty do roku szkolnego 2022/2023.

III. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Zmiany polegające na zwiększeniu uprawnień nadzorczych kuratora oświaty przyczynią się do zapewnienia przestrzegania przepisów prawa oświatowego przez dyrektorów szkół i w konsekwencji przyczynią się do polepszenia uczniom warunków bezpieczeństwa, opieki i nauki. Ponadto wzmocnienie nadzoru nad szkołami i placówkami niepublicznymi przez wprowadzenie możliwości wydania osobie prowadzącej szkołę lub placówkę niepubliczną polecenia niezwłocznego umożliwienia wykonania czynności z zakresie nadzoru w szkole lub placówce oraz określenie konsekwencji wynikających z braku realizacji tego polecenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację uczniów i ich rodziców. Powyższe uniemożliwi bowiem funkcjonowanie szkół i placówek niepublicznych, które prowadzą swoją działalność z naruszeniem przepisów prawa oraz nie poddają się kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny (uniemożliwiają przeprowadzenie czynności nadzoru pedagogicznego). Rodzic, decydując o wyborze szkoły dla dziecka, będzie miał gwarancję, że każda jednostka systemu oświaty działa zgodnie z prawem, a jeżeli mają miejsce uchybienia w jej funkcjonowaniu, to są one skutecznie usuwane.

IV. Źródła finansowania

Niniejszy projekt ustawy nie pociąga za sobą skutków finansowych dla sektora finansów publicznych i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

V. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Zmiana wprowadzająca regulacje odnoszące się do możliwości tworzenia szkół filialnych podporządkowanych publicznym szkołom artystycznym realizującym wyłącznie kształcenie artystyczne będzie wiązała się z koniecznością wydania przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego rozporządzenia określającego typy publicznych szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne, którym będą mogły być podporządkowane szkoły filialne. Wprowadzany do ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe art. 112a ust. 1 zawiera upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia w tym zakresie. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie typów szkół artystycznych

publicznych i niepublicznych (Dz. U. poz. 1125, z późn. zm.) szkołami artystycznymi realizującymi wyłącznie kształcenie artystyczne są: szkoły muzyczne I stopnia, szkoły muzyczne II stopnia, szkoły sztuki tańca, szkoły sztuki cyrkowej, szkoły policealne muzyczne oraz szkoły policealne plastyczne. Minister wskazując w omawianym rozporządzeniu typy szkół artystycznym, którym mogą być podporządkowane szkoły filialne uwzględni wpływ funkcjonowania szkoły filialnej na efektywność kształcenia artystycznego w tych typach szkół artystycznych.

W odniesieniu do rozporządzeń, których wydanie będzie konieczne w związku z modyfikacją upoważnień ustawowych zawartych w art. 18 ust. 6, art. 28a ust. 12 i art. 113 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz art. 6a ust. 12 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela należy wyjaśnić, że w rozporządzeniach tych nie przewiduje się istotnych zmian o charakterze merytorycznym. Celem zmian wprowadzanych do rozporządzeń wydawanych na podstawie ww. upoważnień ustawowych będzie zapewnienie ich spójności z rozwiązaniami przyjętymi w projekcie ustawy, w szczególności aktualizacja stosowanej w nich terminologii.

VI. Konsultacje

W stosunku do projektu nie przeprowadzono konsultacji. Jednakże zaproponowane zmiany dotyczące wzmocnienia roli kuratora oświaty w podejmowaniu na poziomie lokalnym, decyzji w kwestiach dotyczących funkcjonowania jednostek systemu oświaty były ujęte w uchwalonej przez Sejm RP w dniu 13 stycznia 2022 r. ustawie o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz nie niektórych innych ustaw, która była procedowana w trybie przewidzianym przepisami prawa, z zachowaniem wszystkich wymogów, w tym dotyczących konsultacji publicznych.

VII. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.